

СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ ДОКТОРСКИХ АКАДЕМСКИХ
СТУДИЈА

ДЕФЕКТОЛОГИЈА

КЊИГА ПРЕДМЕТА

Назив предмета: МЕТОДЕ КВАНТИТАТИВНИХ И КВАЛИТАТИВНИХ ИСТРАЖИВАЊА		
Наставник или наставници: Предраг Р. Теовановић; Татјана С. Ментус		
Статус предмета: Обавезни предмет студијског програма Дефектологија		
Број ЕСПБ: 15		
Услов: Нема		
Циљ предмета:		
<p>Основа сврха предмета је да пружи студентима дубље разумевање различитих истраживачких метода и техника. Курс је структурисан тако да оспособи студенте за самостално пројектовање и извођење емпиријских истраживања, те извештавање о њиховим резултатима у складу са правилима академског писања, као и да пружи дубље разумевање различитих метода и техника које истраживачима из области специјалне едукације и рехабилитације стоје на располагању. Један од циљева курса је и да се оснаже способности студената да критички евалуирају изворе научних информација и прошире своја знања у области професионално релевантних истраживачких интересовања.</p>		
Исход предмета		
<p>Након завшетка курса, студенти ће моћи да: (1) разликују квантитативна и квалитативна истраживања; (2) разумеју на који начин различита теоријска полазишта обликују емпиријско истраживање; (3) дефинишу властита истраживачка интересовања и напишу структурисан нацрт истраживања; (4) разумеју појмове валидности и репликабилности; (5) претражује различите библиографске базе; (6) критички анализирају научне чланке; (7) одаберу одговарајуће инструменте за прикупљање података; (8) направе и организује базу података; (9) изведу основне и напредне статистичке анализе; (10) саопште налазе истраживања у писаној и усменој форми; (11) примене АПА правила приликом писања извештаја.</p>		
Садржај предмета		
<i>Теоријска настава</i>		
<p>Квалитативна парадигма (епистемолошке и аксиолошке претпоставке). Врсте квалитативних истраживања (студија случаја, акционо истраживање, утемељена теорија, феноменолошки метод, анализа садржаја, анализа дискурса). Индикатори квалитета приликом евалуације квалитативних истраживања. Квантитативна парадигма: методолошки плурализам (експериментална и корелациона истраживања; идиографски и номотетски приступ). Основни елементи квантитативних истраживања (узорковање, варијабле, подаци, инструменти). Метријске одлике инструмената. Израда нацрта истраживања. Формирање базе података. Дескриптивна статистика. Нормална расподела. Централна гранична теорема. Статистика закључивања. Оцењивање параметара. Основни статистички тестови (т-тест, анова, корелација, биваријатна регресија, хи-квадрат тест). Преглед мултиваријатних техника (појам парцијалне корелације, вишеструка регресиона анализа, факторска анализа, каноничка корелациона, каноничка дискриминациона анализа). Анализа података за једног испитаника. Структура научног дела. Језик и стил научног дела.</p>		
<i>Практична настава</i>		
<p>Израда и одбрана нацрта истраживања. Конструкција мерног инструмента Формирање базе података. Прикупљање података. Статистичка анализа. Израда истраживачког извештаја. Рецензирање чланака.</p>		
Препоручена литература		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ментус, Т. (2020). <i>Методологија научног истраживања са статистиком</i>. Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију. 2. Теовановић, П. (2020). <i>Статистика у специјалној едукацији и рехабилитацији</i>. Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију. 3. Gos-Sampson, M. A. (2020). <i>Statistička analiza u programu JASP: Vodič za studente</i>. 4. Palant, Dž. (2017). <i>SPSS: priručnik za preživljavanje</i>. Mikro knjiga. 5. Field, A. (2013). <i>Discovering statistics using IBM SPSS statistics</i> (4th ed.). SAGE Publications. I 6. Stoner, J. (2010). Qualitative research in education: Other methods of seeking knowledge. <i>Current Issues and Trends in Special Education</i>, 20, 19 – 39. https://doi.org/10.1108/S0270-4013(2010)0000020005. 7. Теовановић, П. (2008). Нови методолошки модели у специјалној едукацији и рехабилитацији. <i>Специјална едукација и рехабилитација</i>, 4(1-2), 69 – 85. 		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 5	Практична настава: 5
Методе извођења наставе: Предавања, дискусија, индивидуални задаци, презентација пројекта, семинарски рад		
Оцена знања (максимални број поена 100): Нацрт истраживања: 20 поена ; Рецензија чланака: 20 поена ; Истраживачки извештај: 30 поена ; Тест знања: 30 поена		

Назив предмета: ФУНДАМЕНТАЛНА ИСТРАЖИВАЊА СМЕТЊИ И ПОРЕМЕЋАЈА СЛУХА		
Наставник/наставници: Сања Б. Остојић, Сања Т. Ђоковић, Весна С. Радовановић, Мина А. Николић		
Статус предмета: Изборни предмет студијског програма Дефектологија		
Број ЕСПБ: 15		
Услов: нема услова		
Циљ предмета		
Оспособљавање студената за самостално истраживање специфичних проблема сметњи и поремећаја слуха, прикупљање и квалитативну анализу добијених података, и на основу тога, самосталан истраживачки рад у области процене, ре/хабилитације и едукације глувих и наглувих особа.		
Исход предмета		
Знања: очекује се да ће студенти бити способни да примене стручна и теоријска знања из области фундаменталних истраживања сметњи и поремећаја слуха; да ће овладати техникама тимског рада; и да ће знати основне принципе концептуализације мера и активности које проистичу из добијених резултата истраживања у практичне сврхе. Компетенције: студенти ће моћи самостално формулишу предмет истраживања, одреде дизајн експерименталног поступка, дефинишу инструменте прикупљања резултата, анализирају прикупљене податке и на основу тога изведу закључке о добијеним резултатима.		
Садржај предмета		
<i>Теоријска настава</i>		
Изучавање и анализа резултата базичних истраживања у области процене, ре/хабилитације и едукације, глувих и наглувих особа. Посебан нагласак ће бити у изучавању експериментаних поступака, примењених метода статистичке анализе, начина тумачења добијених података и извођење закључака.		
<i>Практична настава</i>		
Спровођење студијског истраживачког рада на одељењима за аудиолошку рехабилитацију слуха и говора која имају клинички, мултидисциплинарни приступ у процени, и рехабилитацији деце и одраслих глувих и наглувих особа; лабораторијске вежбе извођења и анализа резултата добијених савременим техникама и методама испитивања аудитивних, говорно-језичких и комуникацијских способности глувих и наглувих особа. Критичка анализа прочитане научне литературе. Читање и анализа табела, дијаграма и графикона са релевантним подацима.		
Литература:		
<ol style="list-style-type: none"> Ostojić, S., Đoković, S., Radić-Šestić, M., Nikolić, M., Mikić, B., Mirić, D. (2015). Factors contributing to communication skills development in cochlear implanted children <i>Vojnosanitetski pregled</i>, (72) 8, 683-689. Ostojić, S., Mikić, B., Nikolić, M. (2016). Strategy and Effects of Early Intervention in Surdology. In S. Nikolić, R. Nikić, V. Planković (Ed.), <i>Early Intervention in Special Education and Rehabilitation - Thematic collection of international importance</i> (pp. 113-126). University of Belgrade – Faculty of Special Education and Rehabilitation. Ђоковић, С., Остојић, С. (2017). <i>Функционална процена слуха код деце</i>, ИЦФ, стр. 264. Maksimović, S., Đoković, S., Adamović, T. (2016). Auditory system as a function of children's speech and language development, In: M. Sovilj, S. Maksimović, S. Punišić (Eds.) <i>Multidisciplinary approach to diagnostics of verbal communication disorders</i>, 207-297. LAAC & IEPSP. Đoković, S., Gligorović, M., Ostojić, S., Dimić, N., Radić-Šestić, M., Slavnić, S. (2014). Can Mild Bilateral Sensorineural Hearing Loss Affect. <i>Journal of Deaf Studies and Deaf Education</i>, 19(4), 485-495. doi:10.1093/deafed/enu018 Northen, J., Dowson, M., (2002): <i>Hearing in children</i>, fifth Editon, Lippincott Williams &Wilkins, Baltimor. 		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 5	Практична настава: 5
Методe извођења наставе: Предавања праћена презентацијама, дискусије, анализа видео приказа, дебате.		
Оцена знања (максимални број поена 100): Активности у току предавања: 20 поена; Практична настава: 20 поена; Семинари: 10 поена; Усмени испит: 50 поена		

Назив предмета: ФУНДАМЕНТАЛНА ИСТРАЖИВАЊА МОТОРИЧКИХ СМЕТЊИ И ПОРЕМЕЋАЈА		
Наставник/наставници: Горан М. Недовић, Фадил Н. Еминовић, Драган С. Маринковић		
Статус предмета: Изборни предмет студијског програма Дефектологија		
Број ЕСПБ: 15		
Услов: нема услова		
Циљ предмета Циљ предмета је да упозна студенте са резултатима најновијих истраживања и тенденцијама развоја савремене науке у области изучавања моторичких сметњи и поремећаја; да им представи савремене методе истраживања које се користе у изучавању моторичких поремећаја; да им развије способност објективног научног прикупљања, обраде, презентовања и дискутовања резултата из ове области.		
Исход предмета Стицање знања из области етиологије и патофизиологије различитих моторичких поремећаја и сметњи. Ова знања омогућавају студентима докторских студија да објективно истражују проблеме из домена поремећаја моторике у развојном периоду и у одраслом добу.		
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Парадигме, методе и инструменти научног истраживања моторичких сметњи и поремећаја. Методолошки приступи у проучавању моторичких сметњи и поремећаја (холистички, структурални, интердисциплинарни, трансдисциплинарни, когнитивни, едукативни, клинички ...). Анализа резултата емпиријских и теоријских истраживања моторичких сметњи и поремећаја. Епидемиологија моторичких сметњи и поремећаја. Феноменологија моторичких сметњи и поремећаја. <i>Практична настава</i> Претрага релевантних базе података, анализа научне литературе, приказ књига, часописа, научних скупова, писање и објављивање научних радова у домаћим и страним часописима. Активно учешће на научним скуповима (организација, презентација радова и постера).		
Литература 1. Cook, G. (2011). <i>Movement: Functional Movement Systems: Screening, Assessment, Corrective Strategies</i> . Lotus Pub. 2. Danion, F., & Latash, M.L. (2011). <i>Motor Control: Theories, Experiments, and Applications</i> . Oxford University Press. 3. Pellegrino, L.T. (2009). <i>Handbook of Motor Skills: Development, Impairment and Therapy</i> . Nova Science Pub Inc. 4. Levitt, S. (2004). <i>Treatment of Cerebral Palsy and Motor Delay</i> . Fourth edition. Wiley. 5. Gabbard, C. P. (2004). <i>Lifelong Motor Development</i> . Fourth edition. Daryl Fox. 6. Bennett, K. (2014). <i>Executive Functioning: Role in Early Learning Processes, Impairments in Neurological Disorders and Impact of Cognitive Behavior Therapy (CBT)</i> . New York: Nova Publishers. 7. Eminovic, F., & Dopsaj M. (Eds). (2016). <i>Effects of Application of Physical Activity on the Anthropological Status of Children, Youth and Adults</i> . Nova Publishers. 8. Hassan, D., Dowling, S., McConkey, R. (2014). <i>Sport, coaching and intellectual disability</i> . London: Routledge.		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 5	Практична настава: 5
Методе извођења наставе: Предавања, дискусија, менторски рад, индивидуални задаци, презентација пројекта, семинарски рад		
Оцена знања (максимални број поена 100): Практични рад: 30 поена ; Семинар-студијски истраживачки рад: 20 поена ; Усмени испит: 50 поена		

Назив предмета: ФУНДАМЕНТАЛНА ИСТРАЖИВАЊА СМЕТЊИ И ПОРЕМЕЋАЈА ВИДА		
Наставник или наставници: Бранка Ђ. Јаблан, Зорица М. Савковић, Драгомир М. Стаменковић, Ксенија М. Станимиров		
Статус предмета: Изборни предмет студијског програма Дефектологија		
Број ЕСПБ: 15		
Услов: нема услова		
Циљ предмета: СТИЦАЊЕ ЗНАЊА У ОБЛАСТИ ФУНДАМЕНТАЛНИХ ИСТРАЖИВАЊА СМЕТЊИ И ПОРЕМЕЋАЈА ВИДА.		
Исход предмета Студенти ће бити спремни да осмисле и напишу нацрт сопственог истраживања из области сметњи и поремећаја вида и да одбране предложени пројекат.		
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Истраживања у области сметњи и поремећаја вида – различити приступи. Сагледавање сметњи и поремећаја вида из угла медицинског модела и импликације за истраживања. Позитивистичка истраживачка парадигма сметњи и поремећаја вида. Утицај социјалних фактора на ометеност. Сагледавање сметњи и поремећаја вида из угла социјалног модела. Интерпретативна и еманципаторска парадигма у истраживањима сметњи и поремећаја вида. Недоследности у приступима. Методолошке тенденције у савременим истраживањима сметњи и поремећаја вида. Квалитативна истраживачка парадигма сметњи и поремећаја вида. <i>Практична настава:</i> Примена усвојених теоријских знања и израда нацрта истраживања. Презентација урађених задатака. Дебате на изабране теме.		
Препоручена литература:		
1. Dewsbury, G., Clarke, K., Randall, D., Rouncefield, M., & Sommerville, I. (2004) The anti-social model of disability Doing Disability Research. <i>The Disability Press</i> , 32-48. https://doi.org/10.1080/0968759042000181776		
2. McLean, S., & Williamson, L. (2007). Impairment and disability: Law and ethics at the beginning and of life Routledge – Cavendish Taylor & Francis group 11-35. https://doi.org/10.4324/9780203944981		
3. Stanimirović, D., Mentus, T., i Mijatović, L. (2011). Aktuelne metodološke tendencije u istraživanjima osoba sa oštećenjem vida. U N. Glumbić i V. Vučinić (Ur.) <i>Specijalna edukacija i rehabilitacija danas</i> (69-74). Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju		
4. Odom, S. L., Brantlinger, E., Gersten, R., Horner, R. H., Thompson, B., & Harris, K. R. (2005). Research in special education: Scientific methods and evidence-based practices. <i>Exceptional children</i> , 71(2), 137-148. https://doi.org/10.1177/001440290507100201		
5. Gray, C., & Carville, S. (2008). Ethical research practices across disciplinary boundaries: The process of research involving children with a visual impairment. <i>Child Care in Practice</i> , 14(2), 217-228. https://doi.org/10.1080/13575270701868918 .		
6. Badley, E. M. (2008). Enhancing the conceptual clarity of the activity and participation components of the International Classification of Functioning, Disability, and Health. <i>Social Science & Medicine</i> , 66(11), 2335-2345. https://doi.org/10.1016/j.socscimed.2008.01.026		
7. Bruijning, J., van Nispen, R., Verstraten, P., & van Rens, G. (2010). A Dutch ICF version of the Activity Inventory: Results from focus groups with visually impaired persons and experts. <i>Ophthalmic Epidemiology</i> , 17(6), 366-377. https://doi.org/10.3109/09286586.2010.528133 .		
8. Vingolo, E. M., De Rosa, D., Domanico, D., & Anselmucci, F. (2015) Low vision rehabilitation: current perspectives. <i>Clinical Optometry</i> , 7 53-58. https://doi.org/10.2147/OPTO.S84103		
9. Gray, C., & Carville, S. (2008). Ethical research practices across disciplinary boundaries: The process of research involving children with a visual impairment. <i>Child Care in Practice</i> , 14(2), 217-228. https://doi.org/10.1080/13575270701868918		
10. Nikolić, S., Jajić, S., Vila, A., i Ivanović, S. (2013). Intelektualno nepošteње u nauci. <i>Acta Medica Medianae</i> , 52(2), 56-60. https://doi.org/10.5633/amm.2013.0209		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 5	Практична настава: 5
Методe извођења наставе: Предавања, семинари, менторска настава		
Оцена знања (максимални број поена 100): Семинарски рад: 20 поена ; Презентација пројекта: 20 поена ; Анализа научно-истраживачког рада: 10 оена ; Испит: 50 поена		

Назив предмета: ИСТРАЖИВАЊА У НЕУРОПСИХОЛОШКОЈ РЕХАБИЛИТАЦИЈИ		
Наставник или наставници: Надежда С. Крстић		
Статус предмета: Изборни предмет студијског програма Дефектологија		
Број ЕСПБ: 15		
Услов: Нема		
Циљ предмета Основа сврха предмета је да обучи студенте да, првенствено на пољу третмана стечених неурокогнитивних поремећаја, критички приступају селекцији и практичној примени рехабилитационих поступака заснованих на најбољој доступној савременој истраживачкој евиденцији, као и да прошире своје познавање основа и метода савремене неурокогнитивне рехабилитације.		
Исход предмета 1. разликовање разичитих методолошких полазишта у неурокогнитивној и неуропсихолошкој рехабилитацији; 2. шире познавање чињенично утемељених поступака третмана стечених неурокогнитивних сметњи; 3. боље разумевање очекиваних исхода неурорехабилитационих поступака; 4. способност самосталног формулисања истраживачког нацрта за праћење резултата рехабилитационог програма.		
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Теоријском наставом обухваћено је упознавање са (а) историјским развојем и савременом подлогом теорија и модела неурорехабилитације, (б) применом и исходима неких од конкретних чињенично утемељених поступака у третману последица стечених церебралних озледа, посебно оних које се односе на важне домене пажње, памћења, језика, егзекутивних функција и социоемоционалне адаптације. <i>Практична настава</i> Практичном наставом су обухваћени критичка анализа прегледне литературе, рецензија истраживачког чланка, приказ неурорехабилитационе стратегије или поступка (основе, апликација и исходи); формулисање нацрта хипотетичког истраживања којим би се евалуирали исходи рехабилитације.		
Препоручена литература 1. Wilson, B. A., Winegardner, J., van Heugten, C. M., & Ownsworth, T. (Eds.). (2017). <i>Neuropsychological rehabilitation: The international handbook</i> . Psychology Press. 2. Krstić, N., Savić Parojčić, A., i Gojković, M. (2017). <i>Uvod u neuropsihološku dijagnostiku</i> . Centar za primenjenu psihologiju.		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 5	Практична настава: 5
Методe извођења наставе: Предавања, дискусија, индивидуални задаци (семинарски радови, усмени прикази, нацрт пројекта итд).		
Оцена знања (максимални број поена 100): Оцене индивидуалног рада/задатака: 60 поена ; Писмени испит: 20 ; Усмени испит: 20 поена		

Назив предмета: ИСТРАЖИВАЊА У КРИМИНОЛОГИЈИ, ВИКТИМОЛОГИЈИ И ДРУШТВЕНА РЕАКЦИЈА НА ДЕЛИНКВЕНТНА ПОНАШАЊА		
Наставници: Весна Ж. Николић-Ристановић, Даница В. Васиљевић-Продановић, Милица Д. Ковачевић		
Статус предмета: Изборни предмет студијског програма Дефектологија		
Број ЕСПБ: 15		
Услов: Нема услова		
<p>Циљ предмета Упознавање са савременим истраживањима из области криминологије и виктимологије, са посебним нагласком на истраживања родно базираног насиља. Критичка анализа и преиспитивање података о криминалитету и виктимизацији, уз проучавање методолошких поступака у емпиријским истраживањима и њиховог односа према теоријским знањима. Усвајање знања у домену материјалног и извршног казненог права, упоредно правних решења и међународних докумената. Упознавање са савременим истраживањима из области пенологије. Упознавање са облицима друштвеног реаговања на делинквентна понашања.</p>		
<p>Исход предмета Стицање потребних знања о савременим емпиријским истраживањима из области криминологије и виктимологије, уз њихову анализу и повезивање са теоријом. Стицање знања о савременим пенолошким теоријама и пракси. Упућеност у савремене облике друштвеног реаговања на делинквентна понашања. Оспособљеност за самосталан и тимски истраживачки рад.</p>		
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i> Евидентирање криминалитета; Криминолошка и виктимолошка истраживања; Насиље, род и друштвена промена; Криминологија културе; Делинквенција и виктимизација малолетних лица; Алтернативни облици реаговања на криминалитет; Начело опортунитета у кривичноправној реакцији; Поступак према малолетницима и пракса Европског суда за људска права.</p> <p><i>Практична настава</i> Писање истраживачког пројекта</p>		
<p>Препоручена литература</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Николић-Ристановић, В., Константиновић-Вилић, С. (2018). <i>Криминологија</i>. Београд: Прометеј, доступно на : http://www.vds.rs/File/KnjigaKriminologija_2018.pdf. 2. Ferrell, J., Hayward, K. i Young, J. (2018). <i>Cultural Criminology</i>. London:Sage, 158-194. 3. Николић-Ристановић, В. (Ур) (2016). <i>Делинквенција и виктимизација малолетних лица у Србији: Резултати Међународне анкете самопријављивањем делинквенције</i>. Прометеј, стр. 7-17 и стр. 307-314, http://www.vds.org.rs/File/KnjigaDelinkvencijaViktimizacijaMaloletnih.pdf 4. Николић-Ристановић, В. (Ур). (2012). <i>Евидентирање криминалитета: искуства из света и Србије</i>. Прометеј, 9-37, 159 -176. 5. Николић-Ристановић, В. (2008). <i>Преживети транзицију: свакодневни живот и насиље у поткомунистичком и постратном друштву</i>. Службени гласник, 42-80. 6. Васиљевић-Продановић, Д. (2010). Ресторативна правда у кривичноправном систему. <i>Темида</i>, 13(3), 57-68. 7. Васиљевић-Продановић, Д. (2011). Теорије кажњавања и њихове пенолошке импликације. <i>Специјална едукација и рехабилитација</i>, 10(3), 509-525 8. Илић, Г, Мајић, М, Бељански, Б. и Трешњев, А. (2014). Коментар Законика о кривичном поступку. <i>Службени гласник</i>, 43-137. 9. Стојановић, З, Шкулић, М. и Делибашић, В. (2018). Основи кривичног и кривичног процесног права. <i>Службени гласник/Адвокатска комора Србије</i>, стр. 139-157, стр. 161-176. 		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 5	Практична настава: 5
<p>Методѐ извођења наставе: Power-point презентације, интерактивна настава, дискусионе групе, рад у малим групама, квиз, коришћење едукативног видео материјала, консултације кроз индивидуални менторски рад и е-мејл комуникацију са наставником, излагања студената.</p>		
<p>Оцена знања (максимални број поена 100): Истраживачки пројекат: 20 поена; Семинари: 30 поена; Писмени испит: 50 поена</p>		

Студијски програм: Логопедија, Специјална едукација и рехабилитација, Дефектологија		
Назив предмета: АКАДЕМСКО ПИСАЊЕ		
Наставник или наставници: Горан М. Недовић, Весна Ж. Николић-Ристановић, Марија М. Јелић,		
Статус предмета: Обавезни предмет студијског програма Дефектологија		
Број ЕСПБ: 15		
Услов: нема		
Циљ предмета Циљ овог предмета је да се студенти докторских студија, уз помоћ теоријске наставе и практичних примера, оспособе за самостално писање различитих типова научних радова у складу са академским правилима научне заједнице.		
Исход предмета Исход предмета је овладавање вештином ефикасног писања добро структурисаних и кохерентних научних публикација, као и адекватан одабир начина презентације различитих научних публикација академској заједници.		
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> <ul style="list-style-type: none"> • Сврха, типови и формати академског писања. • Припрема: формирање идеје, разрада садржаја проблема, дефинисање предмета и циља, планирање структуре, тражење релевантних и адекватних извора, критички приступ изворима података. • Припрема увода, разрада садржаја проблема, презентација резултата, писање дискусије и утемељене аргументације, писање апстракта, закључка и резимеа, навођење референци у тексту и попису литературе у складу са различитим стандардима. • Језички стил академског писања. • Писање научних есеја, истраживачких радова, студија случаја, теоријских и прегледних радова, извештаја са научних конференција, научних критика и рецензија. • Етички принципи и плагијаторство, самокритичност у науци, одговор на рецензије. • Представљање радова на научним конференцијама (писање апстракта, прављење и излагање презентације и постера). • Стратегије за ефикасно писање докторске дисертације. 		
Препоручена литература <ol style="list-style-type: none"> 1. Клеут, М. (2020). <i>Академско писање и техника научноистраживачког рада</i>. Академска књига (стр. 168). 2. Swales, J. M., & Feak, C. B. (2012). <i>Academic writing for graduate students: Essential tasks and skills</i>. University of Michigan Press (одабрана поглавља). 3. Bailey, S. (2017). <i>Academic writing: A handbook for international students</i>. Routledge (одабрана поглавља). 4. Paul, O. (2014). <i>Writing your thesis</i>. SAGE Publications Ltd (одабрана поглавља). http://dx.doi.org/10.4135/9781446294994 5. Ментус, Т. (2020). <i>Методологија научног истраживања са статистиком</i>. Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију (одабрана поглавља). 		
Број часова активне наставе: 10	Предавања: 5	Студијски истраживачки рад: 5
Методе извођења наставе: Интерактивна настава, консултације, дискусија, анализа конкретних примера, креирање пројеката		
Оцена знања (максимални број поена 100): Истраживачки пројекат: 40 поена ; Семинарски радови: 20 поена ; Писмени испит: 20 поена ; Усмени испит: 20 поена		

Назив предмета: БАЗИЧНА И ПРИМЕЊЕНА ИСТРАЖИВАЊА У РЕХАБИЛИТАЦИЈИ ОСОБА СА МОТОРИЧКИМ ПОРЕМЕЋАЈИМА		
Наставник/наставници: Драган И. Рапаић, Гордана Р. Одовић, Милосав В. Адамовић		
Статус предмета: Изборни предмет студијског програма Дефектологија		
Број ЕСПБ: 15		
Услов: нема услова		
Циљ предмета Упознавање студената са одликама базичних и примењених истраживања у рехабилитацији особа са моторичким поремећајима.		
Исход предмета Оспособљеност студената за разликовање базичних и примењених истраживања у рехабилитацији особа са моторичким поремећајима.		
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Базична и примењена истраживања у рехабилитацији особа са моторичким поремећајима – радни модел. Медицинска базична истраживања у области моторике. Психолошка базична истраживања у области моторике. Неуропсихолошка базична истраживања у области моторике. Базична и примењена истраживања поремећаја моторике у специјалној едукацији и рехабилитацији. Медицинска примењена истраживања у рехабилитацији особа са моторичким поремећајима. Примењена неуропсихолошка истраживања у рехабилитацији особа са моторичким поремећајима. Примењена истраживања у рехабилитацији моторичких поремећаја у специјалној едукацији и рехабилитацији. Базична и примењена истраживања у професионалној рехабилитацији. Базична и примењена истраживања у професионалној рехабилитацији особа са повредом мозга. Базична и примењена истраживања у професионалној рехабилитацији особа са повредом кичмене мождине. Базична и примењена истраживања у професионалној рехабилитацији особа са ампутацијама. Базична и примењена истраживања у рехабилитацији старих лица. <i>Практична настава</i> Истраживачки рад: Претрага релевантних база података, теоријска анализа научне литературе, приказ књига, часописа, учешће на научним скуповима, трибинама, презентација, радова, постера, писање и објављивање научних радова у домаћим и међународним часописима.		
Литература 1 Николић, С., Илић-Стошовић, Д., и Стошљевић, М. (Ур.). (2013). <i>Стручни сарадник у инклузивном образовању</i> . Друштво дефектолога Србије. 2. Escorpizo, R., Brage, S., Noma, D. & Gerold Stucki, G. (2015). <i>Handbook of vocational rehabilitation and disability evaluation/ Application and implementation of the ICF. (Handbooks in health, work, and disability)</i> . Springer.		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 5	Практична настава: 5
Методe извођења наставе: Настава ће се изводити путем предавања и вежби. Предавања ће се изводити кроз фронтални и индивидуални рад и рад у мањим групама. Наставни садржаји се приказују путем Power- Point презентације, док се индивидуални рад, рад у мањим групама и рад у паровима спроводи кроз радионице у којима доминира истраживање литературе, извора на интернету и сл.		
Оцена знања (максимални број поена 100): Семинарски рад: 20 поена; Презентација пројекта: 30 поена; Усмени испит: 50 поена		

Назив предмета: ИСТРАЖИВАЊА У РАНОЈ ИНТЕРВЕНЦИЈИ – ОШТЕЋЕЊЕ ВИДА		
Наставници: Весна Ј. Вучинић, Марија М. Анђелковић, Мирослав Р. Стаменковић		
Статус предмета: Изборни предмет студијског програма Дефектологија		
Број ЕСПБ: 15		
Услов: нема услова		
Циљ предмета Упознавање студената са истраживањима у раној интервенцији и припрема за писање пројекта истраживања.		
Исход предмета Студент је оспособљен да анализира истраживања и доноси закључке о ефектима ране интервенције, осмисли пројекат, реализује пројектне задатке и напише извештај; користи теоретска знања у практичном раду са децом и родитељима и за унапређивање ране интервенције за децу са визуелним сметњама и поремећајима.		
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Интердисциплинарна апликативна истраживања која разматрају факторе ризика за појаву сметњи и поремећаја вида; рани развој детета са сметњама и поремећајима вида; породично и шире окружење (барјере - подршка); ефекте аудитивне, тактилне, визуелне стимулације у раном детињству; ефекте иновативних програма и услуга на дете и породично окружење; кључне карактеристике ефективних програма ране интервенције за децу са визуелним сметњама и поремећајима и децу са вишеструким сметњама; легислативу и друштвену политику. Настава обухвата предавања, интерактивну наставу, приказе истраживања, приказе видео материјала. На предавањима се обрађују основне јединице градива, студенти упознају са интердисциплинарним апликативним истраживањима, и упућују на самосталан рад. <i>Практична настава</i> Студенти раде групно или индивидуално, осмишљавају нацртее истраживања, дискутују радове који се баве појединим компонентама ране интервенције.		
Препоручена литература 1. Pogrund, R. L., Fazzi, D. (Eds.) (2002). <i>Early focus: Working with young children who are blind or visually impaired and their families</i> (2nd Ed.). AFB Press. 2. <i>Looking Forward Developments in Early Intervention for children with visual impairment</i> , (2002). Editors: Ineke van Dijk (Sensis), Corry van Gendt (Visio), Marjon Vink (Bartimeus), The Netherlands. 3. Brambring, M. (2006). <i>Early Intervention with Infants and Preschoolers who are Blind (BOS-BLIND)</i> . Edition Bentheim Würzburg 4. Sanchez, E. (2019). Structured Discovery Learning and High Expectations: The Ultimate Equalizer in the Early Childhood Development of Blind Children. <i>Journal of Blindness Innovation & Research</i> , 9(1). dostupno na: https://nfb.org/images/nfb/publications/jbir/jbir19/jbir090105.html . doi: 10.5241/9-157 5. Nielsen, L. (2002). <i>Beobachtungsbogen für mehrfachbehinderte Kinder: Entwicklungsniveau: 0-48 Monate; Einschätzung, Lernen, Wiedereinschätzung, Tätigkeiten, Fertigkeiten</i> ; [elektronsko izdanje CD-ROM]. Würzburg Edition Bentheim.		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 5	Практична настава: 5
Методe извођења наставe: Предавања. Консултације. Видео прикази. На предавањима се излаже теоријски део градива пропраћен илустративним материјалима уз упућивање на радове које студенти треба да анализирају.		
Оцена знања (максимални број поена 100): Семинарски радови: 20поена; Презентација пројекта: 30 поена; Усмени испит: 50 поена		

Назив предмета: ИСТРАЖИВАЊА ПОРЕМЕЋАЈА АУДИТИВНЕ ОБРАДЕ		
Наставник: Сања Б. Остојић, Сања Т. Ђоковић, Мина А. Николић		
Статус предмета: Изборни предмет студијског програма Дефектологија		
Број ЕСПБ: 15		
Услов: Нема		
Циљ предмета: Оспособљавање студената за самостално истраживање специфичних проблема у области поремећаја аудитивне обраде (APD/CAPD, AD/AN), прикупљање и квалитативну анализу добијених података, и на основу тога, самосталну израду и планирање програма за процену и третман особа са сметњама аудитивне обраде.		
Исход предмета: Знања: после завршеног курса студент је способан за самосталну евалуацију дијагностичких и рехабилитационих програма код особа са поремећајима аудитивне обраде. Компетенције: адекватан избор и примена различитих поступака истраживања поремећаја аудитивне обраде, самосталан научно-истраживачки рад као и планирање, креирање и реализацију научно-истраживачких пројеката и презентовање научних информација.		
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> Истраживања у области поремећаја аудитивне обраде (APD/CAPD, AD/AN) различите етиологије, клиничке слике и едукативних потенцијала. Диференцијална процена поремећаја аудитивне обраде и осталих сметњи и поремећаја. Класификације поремећаја аудитивне обраде. Диференцијација аудитивних и бихевиоралних симптома поремећаја аудитивне обраде. <i>Практична настава:</i> Избор протокола процене, планирање индивидуалних програма и избор тестова за евалуацију ефеката третмана код деце и одраслих са поремећајем аудитивне обраде. Планирање и израда плана истраживачког пројекта, из области коју студент изабере, од понуђених.		
Литература:		
<ol style="list-style-type: none"> Ostojić, S., Mirić, D., Đoković, S., Mikić, B., Nikolić, M. (2013). Uticaj okolne buke na neposredno auditivno pamćenje kod kohlearno implanirane dece. U V. Žunić Pavlović, <i>Zbornik radova VII međunarodnog skupa Specijalna edukacija i rehabilitacija – danas</i> (str. 85-97). Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju. Ostojić, S., Nikolić, M., Arsović, H., Kovacević, T., Mirić, D. (2013). Непосредно аудитивно памћење у буци код кохлеарно имплантиране и деце нормалног слуха. У М. Глигоровић (Ур.), <i>Тематски зборник радова Новине у специјалној едукацији и рехабилитацији</i> (стр. 383-404). Универзитет у Београду - Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију. Ostojić, S., Mikić, B., Mirić, D. (2014). Оштећење слуха код деце са Тричер Колинс синдромом - специфичности процеса рехабилитације. У Ј. Карић, С. Остојић, М. Радић Шестић (Ур.) <i>Специфичност оштећења слуха</i> (стр. 45-56). Универзитет у Београду - Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију. Ostojić, S., Jotić, A., Nikolić, M., Mirić, D., & Mikić, B. (2015). Impact of hearing aid use on auditory perception and verbal short-term memory in children with bimodal stimulation. <i>Specijalna edukacija i rehabilitacija</i>, 14(1), 9-34. doi: 10.5937/specedreh 1-8045 Đokovic, S., Gligorovic, M., Ostojic, S., Dimic, N., Radic-Šestic, M., Slavnic, S. (2014). Can Mild Bilateral Sensorineural Hearing Loss Affect Developmental Abilities in Younger School-Age Children? <i>Journal of Deaf Studies and Deaf Education</i>, 19(4), 484-495. doi: 10.1093/deafed/enu018. Geffner, D., Ross-Swain, D. (2013). <i>Auditory processing disorders, Assessment, Menagment and Treatment</i>. Plural Publishing (pp. 333) American Academy of Audiology. (2010). <i>Diagnosis, treatment and management of children and adults with central auditory processing disorder</i> [Clinical Practice Guidelines]. Retrieved from https://audiology-web.s3.amazonaws.com/migrated/CAPD%20Guidelines%208-2010.pdf_539952af956c79.73897613.pdf [PDF]. 		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 5	Практична настава: 5
Методe извођења наставe: Предавања, интерактивна настава		
Оцена знања (максимални број поена 100): Истраживачки пројекат: 30 поена ; Семинарски радови: 20 поена ; Усмени испит: 50 поена		

Назив предмета: ИСТРАЖИВАЊА ГОВОРА И ЈЕЗИКА ГЛУВИХ И НАГЛУВИХ		
Наставник: Наставник: Сања Т. Ђоковић, Љубица С. Исаковић, Тамара Р. Ковачевић		
Статус предмета: Изборни предмет студијског програма Дефектологија		
Број ЕСПБ: 15		
Услов: Нема		
Циљ предмета: Општи циљ овог предмета је обука студената за примену најновијих научних достигнућа, као и за самостално креирање методолошких оквира научних истраживања у области говора и језика глувих и наглувих особа. Такође циљ овог предмета је да развије критичко и креативно мишљење у односу на досадашња теоријска и практична достигнућа у области говорно-језичких истраживања код глувих и наглувих.		
Исход предмета: Знања: Студенти уче да бирају и анализирају научну литературу на основу постављеног предмета истраживања. Обучавају се за критичку анализу прочитаног садржаја са освртом на примењену методологију истраживања, примењене методе статистике и тумачење добијених резултата. Компетенције: Самостално решавају практичне и теоријске проблеме у области истраживања говора и језика глувих и наглувих. Евалурају резултате рехабилитационих поступака у делу изградње говора и учења језика. Оспособљени су за самосталан избор метода, техника и тестова у испитивању говора и језика код глувих и наглувих.		
Садржај предмета: Теоријска настава: обухвата анализу и критички осврт на најновије теоријске поставке у области изучавања говора и језика глувих и наглувих. Ради се анализа методолошких оквира различитих врста истраживања говора и језика са анализом предности и недостатака њихове примене у популацији глувих и наглувих. Најновија истраживања из области знаковног језика, статус и структура знаковног језика у различитим земљама. Дискутоваће се и о стандардизацији СЗЈ извршеној 2015. године и њеној примени у нашој земљи. Практична настава: Обављање низа процедура везаних за експериментална истраживања говора и језика и то: примена нових тестова, батерија и скала са задатком да се осмисли и предложи лични дизајн ових мерних инструмената.		
Литература		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ђоковић, С., Ковачевић, Т., Остојић Зељковић, С. (2018). Дефинисање појмова кохлеарно имплантиране деце предшколског узраста. У Љ. Исаковић, Т. Ковачевић (Ур.), <i>Специфичност оштећења слуха – кораци и искораци</i> (стр. 57-73). Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију. 2. Ђоковић, С., Пантелић, С. (2008). Језичка компетенција деце оштећеног слуха као критеријум при упису у школу, У: Д. Радовановић, З. Матејић-Ђуричић (Ур.) <i>У сусрет инклузији – проблеми у теорији и пракси</i> (стр. 227-297) Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију. 3. Ковачевић, Т., Ђоковић, С. (2018). Karakteristike vokabulara gluve i nagluve dece osnovnoškolskog uzrasta. У М. Nikolić, М. Vantić Tanjić (Ur.), <i>Unapređenje kvalitete života djece i mladih – Тематски зборник</i>, (стр. 321- 329). Удружење за креативни развој и подршку младих, Универзитет у Тузли Едукацијско рехабилитацијски факултет. 4. Isakovic, Lj., Kovacevic, T. (2015). Комуникација глувих и наглувих-могућности и ограничења у образовању, <i>Теме</i>, 34(4), 1495-1514. 5. Kovačević, T., Isaković, Lj. i Arsić, R. (2019). Bilingual approach in the education of deaf and hard of hearing children. <i>Zbornik radova Filozofskog fakulteta u Prištini</i> 49(4), 107-124. doi:10.5937/ZRFFP49-23596 6. Ковачевић, Т. и Исаковић, Љ. (2019). Облици невербалне и вербалне комуникације глуве и наглуве деце предшколског узраста. <i>Бастина</i>, 49, 433-453. doi:10.5937/bastina1949433K 7. Исаковић, Љ., Ковачевић, Т., Димић, Н. (2016). Неке карактеристике социјалне инклузије глувих и наглувих ученика. У А. Југовић, М. Јапунца Милосављевић, А. Грбовић (Ур.), <i>Социјална инклузија деце са развојним сметњама и проблемима у понашању</i> (стр.237-247). Универзитет у Београду - Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију. 		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 5	Практична настава: 5
Методe извођења наставе: Предавања и практично вежбање, групне дискусије и анализе, семинарски, критичка анализа прочитане литературе, писање есеја и консултације.		
Оцена знања (максимални број поена 100): Семинари: 20 поена; Презентација пројекта:30 поена; Усмени испит: 50 поена		

Назив предмета: ИСТРАЖИВАЊА У ПРЕВЕНЦИЈСКОЈ НАУЦИ		
Наставник: Бранислава Б. Поповић-Ћитић		
Статус предмета: Изборни предмет студијског програма Дефектологија		
Број ЕСПБ: 15		
Услов: нема услова		
Циљ предмета Упознавање са истраживачким подручјима превенцијске науке.		
Исход предмета Разумевање кључних концепата, теоријских перспектива и емпиријских налаза превенцијске науке.		
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Теорија, истраживања и пракса превенцијске науке. Епидемиолошке студије. Етиолошка истраживања. Истраживачки дизајн студија ризичних и протективних фактора. Евалуациона истраживања. Ефективне превентивне интервенције. Студије провере квалитета превентивних интервенција. Студије провере ефеката превентивних интервенција. Дисеминациона истраживања. <i>Практична настава</i> Анализа емпиријских студија из области превенцијске науке.		
Препоручена литература 1. Sloboda, Z. & Petras, H. (2014). <i>Defining prevention science</i> . Springer. 2. Doll, B., Pfohl, W., & Yoon, J. (2010). <i>Handbook of youth prevention science</i> . Routledge. 3. Bosworth, K. (2015). <i>Prevention science in school settings: Complex relationships and processes</i> . Springer. 4. O'Connell, M. E., Boat, T., & Warner, K. E. (2009). <i>Preventing mental, emotional, and behavioral disorders among young people: Progress and possibilities</i> . Washington, DC: The National Academies Press.		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 5	Практична настава: 5
Методe извођења наставe: Предавања, консултације, дискусије, семинари.		
Оцена знања (максимални број поена 100): Семинари: 50 поена ; Усмени испит: 50 поена		

Назив предмета: ИСТРАЖИВАЊА У ПСИХОЛОГИЈИ КРИМИНАЛА И ПОРЕМЕЋАЈА ПОНАШАЊА		
Наставник: Данка М. Радуловић		
Статус предмета: Изборни предмет студијског програма Дефектологија		
Број ЕСПБ: 15		
Услов: Нема услова		
Циљ предмета: да студенти стекну знања о психолошким приступима, методама и резултатима научних истраживања феноменологије и етиологије криминала и поремећаја понашања.		
Исход предмета: Оспособљеност студената за анализу и коришћење психолошке научноистраживачке документације при конципирању програма превенције криминала и поремећаја понашања и за пројектовање и спровођење истраживања.		
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Теоријско-методолошки приступи у психолошким истраживањима криминала и поремећаја понашања. Емпиријске провере психолошких конструката и теоријских модела у објашњењу криминала и поремећаја понашања. Идентификација кључних циљних групација у криминалу и поремећајима понашања и разлика у њиховим психолошким карактеристикама. Испитивања психолошких детерминанти криминала и поремећаја понашања, њихових интеракција и полних разлика у етиологији. Истраживања развојних токова, раних индикатора и фактора трајности поремећаја понашања испољених у детињству и адолесценцији и односа између поремећаја понашања и психопатије. Емпиријске студије психологије криминалне психопатије, предиктора ризика насиља и рецидивизма. Емпиријска заснованост таксономија и типологија у подручју психологије криминала и поремећаја понашања. Стратешки значај, донети и перспективе психолошких истраживања криминала и поремећаја понашања. <i>Практична настава</i> Анализе налаза психолошких истраживања поремећаја понашања и криминала добијених различитим методолошким приступима и њиховим комбинацијама (димензионални и категоријални, номотетски и идиографски, ретроспективни и лонгитудинални) и израде нацрта истраживања.		
Препоручена литература 1. Bartol, R. C., Bartol, M. A. (2014). <i>Criminal Behavior-A Psychological Approach</i> . Sage Publications, 10th.ed. 2. Радуловић, Д.(2013). Насилине психопатических личности и реакција правоохранителних органа. <i>Вопросы психологии</i> , 4, 115-123. 3. Радуловић, Д. (2014). <i>Психолошке основе поремећаја у понашању</i> . Београд, Универзитет у Београду, Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију. 4. Radulović, D. (2012). The core problem of crime in societies: psychopath offenders. <i>Sociološki pregled, vol. XLVI (4)</i> , 583-600. 5. Radulović, D. (2008). Differences in Cognitive and Conative Characteristics in Psychopath and Non Psychopath Offenders. <i>International Journal of Social Health Information Management</i> , 1(1), 1-6. 6. Radulović, D., Ilić Z. (2018) Children and young with antisocial propensity: Theoretical models for identification and social importance of prevention of antisocial behaviour. <i>Sociologija</i> , 60 (2), 497-517. 7. Radovanović, I., Radulović, D. (2014). Factor structure of secondary school student's behaviour. <i>Review of higher education and self learning</i> , vol. 7(23), 64 -82. 8. Радуловић, Д. (2006). Ваљаност информација прикупљених полиграфом у преткривичном поступку: У: Д. Радовановић (ур.): <i>Ново кривично законодавство – дилеме и проблеми у теорији и пракси</i> , Институт за криминологију и социологију криминологије и Виша школа унутрашњих послова, 399-408. 9. Радуловић, Д., Радовановић, Д., и Момировић, К. (2003). О типовима психопатских криминалаца. У: К. Момировић, Д. Поповић (ур.): <i>Конструкција и примена таксономских неуронских мрежа</i> , Универзитет у Приштини, 225-236.		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 5	Практична настава: 5
Методе извођења наставе: Предавања, прикази истраживања, консултације, презентације студената		
Оцена знања (максимални број поена 100): Презентација: 20 поена; Пројекат: 30 поена; Испит: 50 поена		

Назив предмета: НОВИНЕ У ЕДУКАЦИЈИ СЛЕПИХ И СЛАБОВИДИХ ОСОБА		
Наставник или наставници: Бранка М. Ешкировић, Александра Б. Грбовић, Весна С. Жигић		
Статус предмета: Изборни предмет студијског програма Дефектологија		
Број ЕСПБ: 15		
Услов: Нема услова		
Циљ предмета: Стицање знања о новинама у концептима едукације; дидактичко-методичкој организацији наставе; рехабилитационом садржајима едукације слепих и слабовидих особа.		
Исход предмета: Овладавање знањима о новим приступима едукацији и рехабилитацији особа са оштећењем вида.		
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава:</i> Едукација – рехабилитација - настава. Особе са оштећењем вида и едукација. Едукација у функцији процене и развоја опажања и других когнитивних способности деце са оштећењем вида. Структурне иновације у едукацији, програмске иновације, иновације у припреми васпитно-образовног рада. Методе рада које омогућавају учење следе и слабовиде деце у различитим контекстима: кооперативно учење и уважавање разлика, креативне активности у тематској настави, интерактивна настава, индивидуализација наставе. Едукациони приступи развоју: академских вештина слепих и слабовидих особа, вештина комуникације и самосталног кретања. Савремена техничка средства у раду са децом оштећеног вида и асистивне технологије. Теорија ума и социјална интелигенција особа оштећеног вида (способност процене менталних стања и циљева других, предвиђање правца активности, разликовање својих и активности других, учење путем имитације, одржавање заједничке пажње и способност за интроспекцију и самопосредовање). Креирање програма за развој функционалних способности особа са оштећењем вида у социјалној средини. Едукација вишеструко ометене деце оштећеног вида.</p> <p><i>Практична настава:</i> <i>Интеракција основног и проширеног курикулума у едукацији слепих и слабовидих особа:</i> анализа литературе. Студијски истраживачки рад у тематским подручјима теоријске наставе. Израда нацрта идејног пројекта научног истраживања у области новина у едукацији слепих и слабовидих особа.</p>		
Препоручена литература		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ешкировић, Б. (2015). <i>Визуелно функционисање и слабовидост</i>. Универзитет у Београду - Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију - Издавачки центар- ИЦФ, 11-198. 2. Ешкировић, В., Грбовић, А. (2010). <i>Planiranje položaja u nastavi srpskog jezika dece sa oštećenjem vida</i>. U J. Kovačević, V. Vučinić, (Ur.), <i>Smetnje i poremećaji: fenomenologija, prevencija i tretman, deo I</i>, 185 – 198. Univerzitet u Beogradu -Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju. 3. Грбовић, А. (2017). <i>Методски приступи читању и писању код слабовиде деце и одраслих</i>. Универзитет у Београду - Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију - Издавачки центар – ИЦФ, 63-84, 188 -222. 4. Жигић, В., Маћешић-Петровић, Д. (2017). <i>Универзални дизајн у едукацији и рехабилитацији особа са оштећењем вида</i>. Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију. 5. Јаблан Б., Ханак Н. (2008). Теорија ума деце са оштећењем вида У: Глумбић Н. и сар. <i>Теорија ума деце са посебним потребама</i>, 96-110. Универзитет у Београду - Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију. 6. Gringhuis, D., Moonen, J. Wounderberg, P. (2002). <i>Children with partial sight-development, parenting, education and support</i>. Bartimeus, Doorn, 55-73, 87-107, 159-201. 7. Stickeen, J., & Kapperman, G. (2010). <i>Integration of Visual Skills for Independent Living</i>. In: Corn, A.L. & Erin, J.N. <i>Foundations of low vision – clinical and functionnal perspectives</i>, American foundation for Blind, 97-111. 		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 5	Практична настава: 5
Методе извођења наставе: Предавања, интеракција, индивидуални истраживачки рад, усмено излагање студената, анализа видео-презентација, самостални рад студената на научно -стручним текстовима.		
Оцена знања (максимални број поена 100): Истраживачки пројекат: 30 поена ; Семинарски радови: 20 поена ; Усмени испит: 50 поена		

Назив предмета: БАЗИЧНА И ПРИМЕЊЕНА ИСТРАЖИВАЊА У ЕДУКАЦИЈИ ОСОБА СА МОТОРИЧКИМ ПОРЕМЕЋАЈИМА		
Наставник: Данијела Д. Илић-Стошовић, Радмила М. Никић, Ивана Р. Сретеновић		
Статус предмета: Изборни предмет студијског програма Дефектологија		
Број ЕСПБ: 15		
Услов:Нема		
Циљ предмета Упознавање студената са резултатима различитих базичних и примењених истраживања у едукацији особа са моторичким поремећајима.		
Исход предмета Овладавање базичним и примењеним поступцима у истраживању едукације особа са моторичким поремећајима		
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Базична и примењена истраживања у специјалној едукацији – диференцирање методолошких приступа. Базична и примењена истраживања наставног поступка. Базична и примењена истраживања образовних метода и техника. Базична и примењена истраживања образовне средине. Студијски истраживачки рад у вези са истраживањима модела и облика едукације особа са моторичким поремећајима, израду студија које се односе на евалуацију актуелних модела и креирање нових модела на основу савремених научно истраживачких сазнања у овој области.		
Литература 1. Higgins, S. (2016). Meta-synthesis and comparative meta-analysis of education research findings: some risks and benefits. <i>Review of Education</i> , 4, (1), 31-53. https://doi.org/10.1002/rev3.3067 2. Demirok, M.S., Baglama, B., Besgul, M. (2015). A Content Analysis of the Studies in Special Education Area. <i>Procedia – Social and Behavioral Science</i> , 197, 2459-2467. https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2015.07.311 3. Hamilton, L., Corbett-Whittier, H. (2013). <i>Using Case Study in Education Research</i> . SAGE Publication Inc. Dostupno na: https://books.google.rs/books?hl=sr&lr=&id=h5tzhDcQ0CoC&oi=fnd&pg=PP1&dq=what+is+research+in+education%3F&ots=8Iwg1wKTmy&sig=E5F67fJv30xAXssrxqkk2Cnp8BM&redir_esc=y#v=onepage&q=what%20is%20research%20in%20education%3F&f=false 4. Scruggs, T.E., Mastropieri, M.A., McDuffie, K.A. (2007). Co- Teaching in Inclusive Classrooms: A Metasynthesis of Qualitative Research. <i>Exceptional Children</i> , Vol. 73, No. 4, pp. 392-416. https://doi.org/10.1177%2F001440290707300401 5. Odom, S., Brantlinger, E., Gersten, R., Horner, R., Thompson, B., & Harris, K. (2005). Research in special education: Scientific methods and evidence-based practices. <i>Exceptional Children</i> , 71(2), 137-148. https://doi.org/10.1177/001440290507100201		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 5	Практична настава: 5
Методе извођења наставе: Интерактивна настава, Power Point Presentations. Студијски истраживачки рад је везан за базична и примењена истраживања у едукацији особа са моторичким поремећајима, израду студија које се односе на евалуацију актуелних истраживачких проблема у едукацији особа са моторичким поремећајима		
Оцена знања (максимални број поена 100): Израда семинарског рада: 20 поена ; Израда пројекта: 30 поена ; Усмени испит: 50 поена		

Назив предмета: ПРИСТУПИ У РАНОЈ ИНТЕРВЕНЦИЈИ ДЕЦЕ СА СМЕТЊАМА И ПОРЕМЕЋАЈИМА У РАЗВОЈУ
Наставници: Ивана Б. Веселиновић, Снежана Б. Илић, Драгана С. Маћешкић Петровић, Јасмина М. Ковачевић
Статус предмета: Изборни предмет студијског програма Дефектологија
Број ЕСПБ: 15
Услов: нема услова
Циљ предмета: Упознавање студената са савременим тенденцијама у раној интервенцији деце са различитим видовима развојних сметњи и поремећаја, иновативним приступима и моделима рада у овој области као и развијање критичког односа према истраживачком раду.
Исход предмета: Савладавањем наставног програма студенти су упознати са најновијим сазнањима из области ране интервенције деце са сметњама и поремећајима у развоју, као и савременим терапијским моделима раног третмана. Студенти ће се оспособиће за перманентно праћење токова развоја науке и праксе у овој области.
Садржај предмета Теоријска настава: Развој детета-опште законитости развоја; Неурогенеза; Неуропластичност; Пренатални развој; Постнатални развој; Ризико фактори; Рана интервенција; Развој психофизиолошких способности - модели за стимулацију на узрасту од 0-6 година; Стимулација развоја комуникативних способности путем покрета и додира; Рана аудитивна стимулација; Стимулација развоја графомоторних способности и способности неопходних за успешно савладавање читања и писања; Развој сензорне интеграције. Сензорно окружење. Елементи третмана сензорне интеграције. Модели ране интервенције усмерене на породицу. Индивидуални план подршке породици. Идеје Комеског у савременим концепцијама васпитања; Концепција Монтегори педагогије – између филозофије и праксе; Рејо Емилија-нови приступ васпитању и образовању; Fröbelova концепција васпитања; Waldorfska педагогија; Социјализација и индивидуализација детета. Бронфелбренерова еколошка теорија. Практична настава: Студијски истраживачки рад заснован на истраживању, анализи и интерпретацији резултата са препорукама за унапређење организације и реализације плана и програма ране интервенције.
Препоручена литература 1. Babunova, S.Y., Gradusivas, V.L., Pustovoytova, V.O., Shepilova, A.N. (2017). Psychological and pedagogical support in positive socialization of preschool-aged children. <i>Revista Espacios</i> , 38 (55) 11-25. 2. Golubović Š., Milutinović D., Ilić S., Đorđević M., (2020). Empowerment practice in families whose child has a developmental disability in the Serbian context. <i>Journal of Pediatric Nursing</i> , https://doi.org/10.1016/j.pedn.2020.09.010 3. Damovska, L.(2005).The Waldorf - Pedagogy and children with special needs. <i>Journal of Special Education and Rehabilitation</i> , 6(1-2). doi:10.5281/zenodo.28994 4. Emde R, & Robinson J. (2000). Guiding principles for a theory of early intervention: A developmental-psychoanalytic perspective. In Shonkoff, P. J., & Meisels S.J., (Eds.), <i>Handbook of early childhood intervention</i> , 160-178, Cambridge University Press. 5. Zečević, N. (1990). <i>Neurobiologija razvika</i> . Beograd: Naučna knjiga 6. Zečević, N. (2016). <i>Maternalni i perinatalni ishodi trudnoća nastalih vantelesnom oplodnjom kod žena starijeg životnog doba</i> . Doktorska disertacija, Univerzitet u Beogradu, Medicinski fakultet Beograd. 7. Илић С., Николић С., Илић-Стошовић Д. (2017). Ефикасност ране интервенције и предшколских програма у развоју оптималних потенцијала деце у А. Југовић, Б. Њитић, С. Илић (ур.) <i>Превенција развојних сметњи и проблема у понашању</i> (стр. 23-35), Зборник радова националног значаја, Универзитет у Београду - Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију. 8. Илић С., Ђорђевић М., Голубовић С. (2019). Колаборативни однос родитеља и професионалаца као основ ефикасности интервенција у раном детињству. У: М.Вуковић, В.Жунић Павловић, В.Радовановић (Ур) <i>Зборник радова</i> (стр 45-50) Међународни научни скуп Специјална едукација и рехабилитација данас, Универзитет у Београду - Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију. 9. Ilić, S., Nikolić, J., Ilić-Stošović, D., & Golubović, Š. (2019). Early identification of children with developmental delay and behavioural problems according to parents concerns in the Republic of Serbia. <i>Early Child Development and Care</i> , https://doi.org/10.1080/03004430.2019.1595610 10. Jean Ayres (2009). <i>Dijete i senzorna integracija</i> . Naklada Slap. 11. Jeličić, Lj., Adamović, T., Veselinović, I. (2016). Neurophysiological basis of prenatal auditory perception development. In: <i>Psychophysiological Child Development: Prenatal, Perinatal and Postnatal Aspects</i> , 31-92, LAAC and IEPSP. 12. Komenski, J. A. (2000). <i>Materinska škola</i> . Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. 13. Koren, G. (2013). Systematic review of the effects of maternal hypertension in pregnancy and antihypertensive therapies on child neurocognitive development. <i>Reproductive Toxicology</i> 39,1-5 14. Krstić, K., Stevović, N., Bojović, J., Mitić, M. (2008). Stimulatory tretman for development writing and reading ability, First European congress of prevention, diagnostics and treatment of verbal communication disorders, Proceeding: <i>Verbal Communication Disorders-prevention, detection, treatment</i> , 216-220. 15. Lange de Souza, D.(2012). Learning and Human Development. In Waldorf Pedagogy and Curriculum, <i>ENCOUNTER: Education for Meaning and Social Justice</i> , 25(4) 50-62. 16. Lozanović, D., Radivojević, D., Rudić, N. (2013). <i>Podrška razvoju dece u ranom detinjstvu. Priručnik za primarnu zdravstvenu zaštitu</i> , Beograd: Udruženje pedijatara Srbije, Dosije studio. 17. Lukaš, M., & Munjiza, E. (2014). Education System of John Amos Comenius and Its Implications in Modern Didactics. <i>Život i škola</i> , 31(1), 32-44 18. Marković, M. (2007). <i>Rana stimulacija i prevencija govorno-jezičkih poremećaja</i> . DN Centar 19. Tešović, M., Bogavac, I., Jeličić, L.J. (2019). <i>Rana stimulacija dece rođene sa rizikom- prevencija razvoјnih poremećaja</i> , CUŽA-IEFPG. 20. Nix Small, H., Ilić S., Ситуациона анализа услуга ране интервенције у Србији, Тематски зборник радова Д. Маринковић, Б. Бројчин (ed) <i>Early Childhood Intervention: For meeting sustainable development goals of the new millennium</i> , 33-40

21. Marković, M. (2007). *Rana stimulacija i prevencija govorno-jezičkih poremećaja*. Beograd: DN Centar

Број часова активне наставе

Теоријска настава:5

Практична настава:5

Методe извођења наставе: Предавања, интерактивна настава, дискусије, видео-прикази

Оценазнања (максимални број поена 100): Семинарски радови: **20 поена**; Презентација пројекта: **30 поена**; Усмени испит: **50 поена**

Назив предмета: ПРОЈЕКТНИ ДИЗАЈН У ИСТРАЖИВАЊИМА ДРУШТВЕНИХ ДЕВИЈАЦИЈА		
Наставник или наставници: Александар Ј. Југовић		
Статус предмета: Изборни предмет студијског програма Дефектологија		
Број ЕСПБ: 15		
Услов: нема		
Циљ предмета		
<p>Циљ предмета је да се студенти упознају са методолошким специфичностима процеса пројектовања истраживања у пољу науке о друштвеним девијацијама (социјалне патологије). Студенти ће проучавати научну структуру истраживања друштвених појава, теоријско-методолошке приступе, као и врсте и етичке принципе истраживања друштвених девијација. Централни фокус предмета је на процесу дизајнирања пројекта истраживања друштвених девијација, као и на разумевању обележја метода истраживања, научних студија и процеса израде научног рада. Предмет има за циљ и да развија академски плурализам у погледу прихватања истраживачких приступа, метода и аналитичких традиција у науци о друштвеним девијацијама.</p>		
Исход предмета		
<p>Као исходи рада на овом предмету очекује се да студенти буду оспособљени за: препознавање утицаја теоријских погледа о друштвеним девијацијама на дизајнирање научних пројеката; разумевање везе између теоријско-методолошких приступа друштвеним девијацијама и политика (пракси) институција социјалне контроле; самостално дизајнирање и реализовање истраживачких пројеката у области друштвених девијација; квалитетније писање научних радова; коришћење метода, правила и процедура научног истраживања, писања и презентовања; самостално тумачење резултата научног истраживања; анализу, критичко промишљање и вредновање различитих теоријских идеја и хипотеза о друштвеним девијацијама и институцијама социјалне контроле; препознавање теоријских и методолошких оријентација у научним радовима које анализирају.</p>		
Садржај предмета		
<i>Теоријска настава</i>		
<p>Научна структура истраживања друштвених појава: претпоставке, појмови, хипотезе, закони, теорија, предмет, методе, норме, задатак и смисао науке. Теоријско-методолошки приступи у истраживањима друштвених девијација: позитивизам, структурални-функционализам, еколошки-културализам, егзистенцијализам, интеракционизам и конструктивизам, дијалектички и радикални структурализам, постмодернизам. Основне врсте истраживања: квалитативна и квантитативна истраживања. Етички принципи истраживања друштвених девијација. Фазе пројектовања истраживања друштвених девијација: покретање истраживања; избор проблема; проучавање литературе; нацрт истраживања; преговарање о пројекту; научна и друштвена оправданост истраживања; дефинисање циљева, предмета, варијабли, хипотеза, метода, начина прикупљања података; буџет истраживања. Методе истраживања друштвених девијација: анкета, интервју, посматрање, анализа садржаја, статистичке методе, студије случаја. Научне анализе и студије: монографске студије, анализа секундарних података, ретроспективне студије (животна историја), структурална анализа, узрочна анализа, упоредна анализа, статистичка анализа. Процес израде научног рада: појам научног дела; прикупљање и обрада грађе; коришћење библиографије, цитирање и плагијаризам; техничка обрада рукописа; публикавање и презентовање научног рада. Примери студија друштвених девијација: зависничка понашања, суицид и субег девијације. Студије социјалне контроле: стигма и ефекти тоталних установа.</p>		
<i>Практична настава</i>		
<p>Примери добре истраживачке праксе и пројеката докторских дисертација. Анализа фаза пројектног дизајна. Етички изазови истраживања друштвених девијација. Упоредна анализа квалитативних и квантитативних истраживања. Доприноси и ограничености појединих метода истраживања друштвених девијација. Израда самосталног нацрта пројекта истраживања. Анализа студија појединих друштвених девијација и институција социјалне контроле.</p>		
Препоручена литература		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Милосављевић М., Бркић, М., и Штекел Д. (2020). <i>Друштвене девијације</i>. Универзитет у Београду-Факултет политичких наука. 2. Гофман, Е. (2009). <i>Стигма</i>. Mediterran publishing. 3. Драгишић-Лабаш, С. (2012). <i>Човек и алкохол у друштву: од подстицања до одбацавања</i>. Институт за социолошка истраживања Филозофског факултета. 4. Драгишић-Лабаш, С. (2019). <i>Самоубиства: различити дискурси</i>. Институт за социолошка истраживања. 5. Игњатовић, Ђ. (2009). <i>Методологија истраживања криминалитета са методиком израде научног рада</i>. Универзитет у Београду - Правни факултет. 6. Југовић, А. (2013). <i>Теорија друштвене девијантности</i>. Универзитет у Београду-Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију и ИП Партенон. 7. Милосављевић, М. (2013). <i>Социјална истраживања</i>. Службени гласник. 		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 5	Практична настава: 5
Методје извођења наставе: Power-point презентације, интерактивна настава, дискусионе групе, консултације кроз индивидуални менторски рад и електронску комуникацију са наставником, семинар излагања студената.		
Оцена знања (максимални број поена 100): Презентација пројекта: 50 поена ; Усмени испит: 50 поена		

Назив предмета: ИСТРАЖИВАЊА СУПОРТИВНИХ И КОМПЛЕМЕНТАРНИХ МЕТОДА И ТЕХНИКА		
Наставник/наставници: Снежана Ј. Николић, Миодраг Ј. Стошљевић, Снежана Б. Илић		
Статус предмета: Изборни предмет студијског програма Дефектологија		
Број ЕСПБ: 15		
Услов: Нема		
Циљ предмета Упознавање студената са резултатима истраживањима који се односе на примену комплементарних и супортивних дијагностичких, едукативних и терапијско-рехабилитационих поступака.		
Исход предмета Овладавање истраживачким приступима у анализи примене комплементарних и супортивних дијагностичких, едукативних и терапијско-рехабилитационих поступака.		
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Супортивни и комплементарни дијагностички поступци код особа са моторичким поремећајима; супортивни и комплементарни рехабилитациони поступци код особа са моторичким поремећајима; супортивни поступци у процени едукативних способности и исхода едукације деце са моторичким поремећајима. <i>Практична настава</i> Анализа истраживачких пројеката и радова везаних за једну област супортивних дијагностичких, едукативних и терапијских поступака у области моторичких поремећаја (по избору); израда студија које се односе на евалуацију актуелних видова комплементарне и супортивне подршке и креирање нових модела на основу савремених научно истраживачких сазнања у овој области.		
Литература 1. Илић-Стошовић, Д., Николић, С., Илић, С. (2009). Музикотерапија као облик третмана особа са посебним потребама. Научни скуп: Савремени третман деце са посебним потребама. Институт за психофизиолошке поремећаје и говорну патологију „Проф. др Цветко Брајовић“, Универзитет у Београду - Факултет за едукацију и рехабилитацију. У Ф. Еминовић (ед.), <i>Зборник радова</i> (стр. 139-159). Институт за психофизиолошке поремећаје и говорну патологију „Проф. др Цветко Брајовић“. 2. Đurđević, A., Nikolić, S. (2006). Education of cancer patients – a psyshosocial support in the holistic anticancer treatment. <i>Journal of BUON</i> , 11, 217-221 3. Đurđević, A., Nikolić, S. (2005). Influence of education on psychosocial adaptation of cancer patients. <i>Annals of Oncology</i> . 16, (2), 319; ESEC. 4. Snežana B. Ilić, Snežana J. Nikolić, Danijela D. Ilić-Stošović & Špela S. Golubović (2019). Early identification of children with developmental delay and behavioural problems according to parents concerns in the Republic of Serbia, <i>Early Child Development and Care</i> . https://doi.org/10.1080/03004430.2019.1595610 5. Golubović, Š., Božić, D., & Ilić, S. (2020). Support Needs of Children with Cerebral Palsy. <i>International Journal of Disability, Development and Education</i> , 1-12. doi: 10.1080/1034912X.2020.1731436		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 5	Студијски истраживачки рад: 5
Методe извођења наставе: Интерактивна настава, Power Point Presentations, приказ филмова. Студијски истраживачки рад је везан за истраживања комплементарних и супортивних техника у области дијагностике, едукације и рехабилитације особа са моторичким поремећајима, израду студија које се односе на евалуацију актуелних техника и креирање нових модела на основу савремених научно истраживачких сазнања у овој области.		
Оцена знања (максимални број поена 100): Активности у току предавања: 20 поена ; Израда пројекта: 30 поена ; Усмени испит: 50 поена		

Назив предмета: КВАЛИТЕТ ЖИВОТА ГЛУВИХ И НАГЛУВИХ ОСОБА		
Наставник/наставници: Марина Радић Шестић, Миа Шешум, Јасмина Карић, Љубица Исаковић		
Статус предмета: Изборни предмет студијског програма Дефектологија		
Број ЕСПБ: 15		
Услов: нема услова		
Циљ предмета		
Циљ предмета је да омогући студенту докторских студија да усвоји знања, вештине и способности за проучавање различитих аспеката, домена, индикатора и чиниоца који одређују квалитет живота глувих и наглувих особа, и оспособи га да стечена знања примењује у научноистраживачке сврхе.		
Исход предмета		
Оспособљен студент докторских студија истражује квалитет живота, утицај и начин мерења квалитета живота кроз социјалне, образовне, културне, здравствене и економске одреднице.		
Садржај предмета		
<i>Теоријска настава</i>		
Детерминантне задовољства животом и њихов значај у различитим животним фазама индивидуе. Домени квалитета живота од посебног значаја за глуве и наглуве особе: самозаступање, перцепција стигме, партиципација. Начин комуникације (знаковна комуникација, билингвизам, тотална комуникације, вербална комуникација) и квалитет живота глувих и наглувих особа. Чиниоци одлучивања родитеља за кохлеарну имплантацију и њиховог задовољства исходом рехабилитације. Вршњачки односи глувих и наглувих особа током и након школовања. Породични односи глувих и наглувих адолесцената. Романтични односи и сексуалност глувих и наглувих особа. Глуве особе у улози родитеља. Законски оквири функционисања глувих и наглувих особа. Учешће глувих и наглувих особа у организацијама глувих и наглувих. Самосталност и безбедност. Самообразовање одраслих глувих и наглувих особа. Слободно време глувих и наглувих (спорт, хобији, друштвене мреже, верске и културне активности). Задовољство послом и колегијални односи. Социјални статус и социјална покретљивост глувих и наглувих. Друштвена изолованост и ментално здравље глувих и наглувих.		
<i>Практична настава</i>		
Разумевање логике научног истраживања квалитета живота глувих и наглувих особа, познавање различитих типова истраживачких нацрта, овладавање различитим техникама за прикупљање података, и познавање различитих процедура обраде и анализе података. Научно-истраживачки рад везан за процену социјалних, образовних, културних, здравствених и економских одредница квалитета живота глувих и наглувих особа.		
Литература		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Радић-Шестић, М., Шешум, М. (2018). Изазови социјалне партиципације глуве и наглуве деце у инклузивним школама. У Исаковић, Љ., и Ковачевић, Т. (Ур.) <i>Специфичност оштећења слуха- кораци и искораци</i> (стр. 165-179). Универзитет у Београду - Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију. 2. Radić Šestić, M., Šešum, M. & Milanović Dobrota, B. (2016). Determining the factors that affect deaf and hard of hearing persons identity. In Nikolić, S., Nikić, R. & Ilanković, V. (Ed.) <i>Early Intervention in Special Education and Rehabilitation</i> (pp. 361-375). University of Belgrade – Faculty of Special Education and Rehabilitation, Publishing Center of the Faculty, Serbia. 3. Радић-Шестић, М, Шешум, М. (2016). Специфичности социјалне инклузије глувих и наглувих ученика. У Југовић, А., Јапунца-Милосављевић, М., и Грбовић, А. (Ур.) <i>Социјална инклузија деце са развојним сметњама и проблемима у понашању</i> (стр. 227-236), Универзитет у Београду - Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију. 4. Šešum, M., Radić-Šestić, M., Slavnić, S. (2016). Profesionalni identitet gluvih i nagluvih adolescenata. <i>Specijalna edukacija i rehabilitacija</i>, 15, (1), 63-80. doi: 10.5937/specedreh15-9894 5. Radić-Šestić, M., Milanović-Dobrota, B., Radovanović, B., Langović-Milićević, A. (2013). General and special education teachers relations towards teamwork in inclusive education: Socio-demographic characteristics. <i>South African Journal of Education</i>, 33(3), 1-15. https://doi.org/10.4314%2Fsaaje.v33i3 6. Radić Šestić, M., Kovačević, J., i Milanović-Dobrota, B. (2014). Akademska samoefikasnost kod gluvih i nagluvih učenika školskog uzrasta. U J. Karović, S. Ostojić, i M. Radić-Šestić (Ur.) <i>Specifičnost oštećenja sluha</i> (193-213). Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju. 7. Радић Шестић, М., Милановић, Б., Радвановић, В. (2012). Самопоштовање средњошколаца са ометеношћу. Друштво дефектолога Србије и Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, <i>Београдска дефектолошка школа</i>, 18(2), 53, 287-295. 8. Radić Šestić, M., Gligorović, M., Vučinić, V., Milanović Dobrota B. (2011). Youth unemployment: Secondary school students attitudes toward seeking employment. <i>Specijalna edukacija i rehabilitacija</i>, 10,(3), 445-467. 9. McAbee, Jaiyeola, M.T, Adeyemo, A.A. (2018). Quality of life of deaf and hard of hearing students in Ibadan metropolis, Nigeria. <i>PLOS ONE</i>, 13(1): e0190130. https://doi.org/10.1371/journal.pone.0190130 		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 5	Самостални истраживачки рад: 5
Методе извођења наставе: Теоријска настава, консултације, интерактивна настава, анализа истраживања		
Оцена знања (максимални број поена 100): Семинарски рад: 20 поена ; Презентација пројекта: 30 поена ; Усмени испит: 50 поена		

Назив предмета: ИСТРАЖИВАЊА У ПРЕВЕНЦИЈИ И ТРЕТМАНУ ПОРЕМЕЋАЈА ПОНАШАЊА		
Наставник или наставници: Весна П. Жунић-Павловић, Горан С. Јованић		
Статус предмета: Изборни предмет студијског програма Дефектологија		
Број ЕСПБ: 15		
Услов: Нема услова		
Циљ предмета		
Упознавање са основним теоријско-методолошким приступима проучавању превенције и третмана поремећаја понашања. Оспособљавање за критичко сагледавање историјата и перспективе превенције и третмана, као и односа традиционалних и иновативних модела. Сагледавање могућности научног заснивања праксе превенције и третмана. Овладавање знањима и вештинама потребним за самосталан научно-истраживачки рад.		
Исход предмета		
Студенти ће стећи знања о базичним теоријским концепцијама превенције и третмана поремећаја понашања; разумети улогу етиолошких теорија и истраживања у развоју друштвене реакције; познавати различите приступе у проучавању ефективности програма превенције и третмана; овладати методологијом научног заснивања праксе превенције и третмана; умети да критички анализирају, планирају и реализују истраживања у овој области.		
Садржај предмета		
<i>Теоријска настава</i>		
Терминологија и дефиниције; етиолошке теорије; епидемиолошка истраживања; историјат друштвене реакције; ефективни приступи у превенцији и третману; ефективност кривичних санкција; процена ризика рецидива и потреба за третманом; евалуација програма превенције и третмана.		
<i>Практична настава</i>		
Израда нацрта истраживања из области превенције или третмана поремећаја понашања.		
Препоручена литература		
1. Hartley, R. D. (Ed.). (2010). <i>Snapshots of research: Readings in criminology and criminal justice</i> . Sage Publications.		
2. Vaughn, M. G., Pettus-Davis, C., & Shook, J. J. (2012). <i>Conducting research in juvenile and criminal justice settings</i> . Oxford University Press.		
3. Vito, G. F., Kunselman, J. C., & Tewksbury, R. (2014). <i>Introduction to criminal justice research methods: An applied approach</i> . Charles C Thomas Publisher.		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 5	Практична настава: 5
Методе извођења наставе: Предавања, консултације, дискусије, самосталан истраживачки рад		
Оцена знања (максимални број поена 100): Семинари: 50 поена ; Презентација пројекта: 50 поена .		

Назив предмета: ПСИХОСОЦИЈАЛНА ИСТРАЖИВАЊА РАЗЛИЧИТОСТИ		
Наставници: Мирко Р. Филиповић, Слободанка В. Антић, Ирена Б. Стојковић, Лука Р. Мијатовић		
Статус предмета: Изборни предмет студијског програма Дефектологија		
Број ЕСПБ: 15		
Услов: Нема		
Циљ предмета Стицање знања о теоријским приступима и емпиријским налазима у области психолошког и социолошког изучавања различитости, примена стечених знања у разумевању субјективног доживљаја различитости, стицање способности за критичко анализирање, вредновање, и интегрисање теоријских полазишта и емпиријских налаза у области психолошког и социолошког изучавања различитости и дизајнирање даљих истраживања у тој области.		
Исход предмета Након похађања овог предмета студенти су оспособљени да: 1. Наведу и опишу најзначајнија теоријска становишта и емпиријске налазе у области психолошког и социолошког изучавања различитости; 2. Критички анализирају и интегришу теоријска становишта и емпиријске налазе у овој области; 3. Примене различита психолошка и социолошка знања у циљу разумевања субјективног доживљаја различитости. 4. Осмисле истраживања која би теоријски и/или емпиријски унапредила област психосоцијалног истраживања различитости.		
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам различитости у социјалним наукама; Различитост и идентитет; Социо-културни утицаји на формирање идентитета у контексту социјалне различитости, са нагласком на социјалном моделу ометености; Искуство различитости и међугрупни ставови – стереотипи, предрасуде; Развојно-психолошка разматрања искуства различитости и међугрупних ставова; Различитост и међугрупни односи; Интервентне студије у области психосоцијалног истраживања различитости; Примена психосоцијалног истраживања различитости у политици и пракси у различитим контекстима: образовном, радном и др. <i>Практична настава</i> Дискусија о одабраним темама, представљање и заједничка анализа студентских истраживачких пројеката.		
Препоручена литература 1. Crisp, R. J. (Ed.). (2011). <i>The psychology of social and cultural diversity</i> . John Wiley & Sons 2. Nario-Redmond, M. R. (2010). Cultural stereotypes of disabled and non-disabled men and women: Consensus for global category representations and diagnostic domains. <i>British Journal of Social Psychology</i> , 49(3), 471-488. https://doi.org/10.1348/014466609X468411 4. Warner, L. R. (2008). A best practices guide to intersectional approaches in psychological research. <i>Sex roles</i> , 59(5-6), 454-463. https://doi.org/10.1007/s11199-008-9504-5 5. McLaughlin, J. (2020). Understanding disabled families: Replacing tales of burden and resilience with ties of interdependency, in: Watson, N. & Vehmas, S. (eds.). <i>Routledge Handbook of Disability Studies</i> , pp. 479 – 491. 6. Scambler, S. (2020). Long-term disabling conditions and disability theory, in: Watson, N. & Vehmas, S. (eds.). <i>Routledge Handbook of Disability Studies</i> , pp. 172–188. 7. Tregaskis, C. (2004). <i>Constructions of Disability: Researching the Interface between Disabled and Non-Disabled People</i> . London and New York: Routledge Taylor and Francis group. 8. Bigler, R. S., & Liben, L. S. (2006). A developmental intergroup theory of social stereotypes and prejudice. <i>Advances in Child Development and Behavior</i> , 34, 39–89. https://doi.org/10.1016/s0065-2407(06)80004-2		
Број часова активне наставе 10	Теоријска настава: 5	Практична настава: 5
Методе извођења наставе: Предавања, дискусија, прикази нацрта пројеката.		
Оцена знања (максимални број поена 100): Оцена индивидуалног пројекта истраживања: 60 поена ; Усмени испит: 40 поена		

Назив предмета: САВРЕМЕНЕ ТЕНДЕНЦИЈЕ У ОБРАЗОВАЊУ И ВАСПИТАЊУ ГЛУВИХ И НАГЛУВИХ ОСОБА		
Наставници: Јасмина М. Ковачевић, Весна С. Радовановић, Ивана Б. Веселиновић		
Статус предмета: Изборни студијског програма Дефектологија		
Број ЕСПБ: 15		
Услов: нема услова		
Циљ предмета Упознавање студената докторских студија са савременим тенденцијама у образовању и васпитању глувих и наглувих особа, иновативним приступима и моделима рада у области основног средњег и високошколског образовања и развијање критичког односа према истраживачком раду.		
Исход предмета Савладавањем наставног програма студенти докторских студија упознати су са свим видовима образовања и васпитања глувих и наглувих особа током целог живота.Оспособљеност за перманентно праћење токова развоја науке и праксе у овој области.		
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Концепција развоја образовања глувих и наглувих особа;Систем обезбеђивања и праћења квалитета у образовњу глувих и наглуви особа; Инклузивно образовање-перспектива и изазови; Модели кооперативног учења у инклузивном образовању глувих и наглувих особа; Индикатори образовног постигнућа глувих и наглувих особа; Егзекутивне функције глувих и наглувих особа и академско постигнуће; Резилијентност и академски успех глувих и наглувих особа; Школска клима и академско постигнуће; Савремене концепције мотивације; Мотивација и саморегулација као саставни део академског успеха;Метакогнитивне стратегије глувих и наглувих особа; Положај глувих и наглувих студената на високошколским установама; Академска ефикасност глувих и наглувих студената; Ниво когнитивног, бихевиоралног и емоционалног ангажовања глувих и наглувих студената; Вршњачка подршка и социјална дистанца према глувим и наглувим студентима; Системи подршке у образовању; Обезбеђивање неопходних предуслова за добијање посла и економску независност; Унапређивање комуникационе, информационе вештине и медијске писмености глувих и наглувих. <i>Практична настава</i> Предвиђен је студијски истраживачки рад заснован на истраживању, анализи и интерпретацији резултата са препорукама за унапређење организације и реализације васпитно-образовног рада.		
Препоручена литература 1. Calderon, R.,Greenberg, M. (2011) Social and emotional development of deaf children: Family, school, and program effects. In Marschark, M., Spencer, P. E (Eds.), <i>Oxford handbook of deaf studies, language, and education</i> , (2nd ed., 1, (188 – 199). New York: Oxford University Press. 2. De Los Santos,B.S., Kupczynski, L., Mundy, M. A. (2019). Determining Academic Success in Students with Disabilities in Higher Education. <i>International Journal of Higher Education</i> , 8(2),16-38. https://doi.org/10.5430/ijhe.v8n2p16 3. Figueras, B., Edwards, L. Langdon, D. (2008). Executive function and language in deaf children, <i>Journal of Deaf Studies and Deaf Education</i> . 13, 362–377 . doi:10.1093/deafed/enm067 4. Hintermair, M. (2013). Executive Functions and Behavioral Problems in Deaf and Hard-of-Hearing Students at General and Special Schools. <i>The Journal of Deaf Studies and Deaf Education</i> , 18 (3) 344–359 https://doi.org/10.1093/deafed/ent003 5. Jachova,Z., Kovačević, J. (2016). The challenges in inclusive education of children with SEN. In: VladoTimovski (Eds) <i>10th International Balkan Education and Science Congress on the topic of “Education and globalization.</i> (pp. 961-970). Ss. Cyril and Methodius University-Skopje Faculty of Pedagogy „St.KlimentOhridski“-Skopje, Republic of Macedonia 6. Kendra M. Benedict, K.M., Maria C. Rivera, C. M., Antia, D. S. (2015). Instruction in Metacognitive Strategies to Increase Deaf and Hard-of-Hearing Students’ Reading Comprehension. <i>Journal of Deaf Studies and Deaf Education</i> , 20 (1) 1–15. 7. Kovačević, J., Mačević-Petrović, D. (2012) Inclusive education – Empirical Experience from Serbia, <i>International Journal of Educational Development</i> , 32 (3),463-470. http://dx.doi.org/10.1016/j.ijedudev.2011.11.008 8. Kovačević,J., Jachova, Z., (2016). Creating Inclusive Practice. In VladoTimovski (Eds) <i>10th International Balkan Education and Science Congress on the topic of “Education and globalization.</i> (pp.921-932). Ss. Cyril and Methodius University-Skopje Faculty of Pedagogy „St.KlimentOhridski“-Skopje, Republic of Macedonia. 9. Monereo, C., Castelló, M., Martínez-Fernández, J.R. (2013). Prediction of Success in Teamwork of Secondary Students. <i>Revista de Psicodidáctica</i> , 18(2), 235-255 doi: 10.1387/RevPsicodidact.6776 10. Радић Шестић М., Ковачевић,Ј., Милановић Доброта, В. (2014). Академска самоефикасност код глувих и наглувих ученика школског узраста. У: Ј. Каровић, С. Остојић, М. Радић-Šestiћ (Ur.) <i>Zbornik radova Specifičnost oštećenja sluha</i> . 193-213. Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju. 11. Radovanović,V., Radić Šestić,M., J., Dimoski,S. (2020). Factors Related to Personal Resiliency in Deaf and Hard-of-Hearing Adolescents, <i>The Journal of Deaf Studies and Deaf Education</i> , https://doi.org/10.1093/deafed/ena012 12. Schreuer, N., & Sachs, D. (2014). Efficacy of accommodations for students with disabilities in higher education. <i>Journal of Vocational Rehabilitation</i> , 40(1),27-40 doi:10.3233/JVR-130665 13. Ćuk, M., Rakanović Radonjić, A. (2020). Socijalna подршка студентима са инвалидитетом у функцији социјалне укључености, <i>DHS</i> , 2(11), 381-406.		
Број часоваактивне наставе	Теоријска настава: 5	СИР: 5
Методе извођења наставе: Предавања, интерактивна настава, дискусије, видео-прикази, анализа истраживања		
Оцена знања (максимални број поена 100): Семинарски рад: 20 поена ; Презентација пројекта: 30 поена ; Усмени испит: 50 поена		

Назив предмета ИЗРАДА И ОДБРАНА КРИТИЧКОГ ПРЕГЛЕДА ЛИТЕРАТУРЕ О ТЕМИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ		
Наставници: Потенцијални ментор		
Статус предмета: Изборни предмет студијског програма Дефектологија		
Број ЕСПБ: 10		
Услов: нема услова		
Циљ предмета Теоријско и практично упознавање студената са правилима избора, претраге и селекције литературе у складу са проблемом истраживања докторске дисертације.		
Исход предмета Студент је оспособљен да анализира објављена истраживања и доноси закључке о валидности и релијабилности примењених тестова, адекватности метода и техника истраживања, валидности узорка, савремености и увремености цитираних референци, валидности објављених резултата као и да адекватно напише и одбрани критички преглед литературе користећи сву доступну научну литературу из области проблема докторске дисертације.		
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Врсте научних публикација и радова; Кораци у претраживању литературе (идентификовање кључне речи, идентификовање литературе о теми истраживања – примарна и секундарна литература, критичка евалуација и одабир литературе, организација литературе – писање белешки, израда прегледа литературе ; Претраживање часописа; Вештина читања научног рада и других научних публикација; Основе критичког размишљања при избору теме рада за публикавање, наслова рада, сажетка рада, резултата, дискусије и закључка рада, стила језика научног рада, коришћене литературе. Критичко сагледавање и разматрање елемената који чине оригинални научни рад, прегледни чланак, приказ случаја, монографска издања; Елементи објективне и на квалитет усмерене рецензије; Уочавање и истицање недостатака одређених делова научног рада и важност наглашавања недостатака за будућу научноистраживачку праксу; Цитирање и цитираност. <i>Практична настава</i> Анализа научних радова и осталих научних публикација у складу са темом докторске дисертације; Писање критичког прегледа под контролом ментора и самостално; Критичка оцена сопственог рада.		
Препоручена литература 1. Ђурић П. (2012). <i>Увод у научноистраживачки рад</i> . Универзитет у Новом Саду - Медицински факултет. 2. Крстић, М. (2018). Значај прегледа литературе за научно истраживање. <i>Економски преглед</i> , 20 (2), 71-86 DOI: 10.5937/EkoPog1802071K 3. Декански, А., Дервеница, И., Недић, О. (2017). Како рецензирати научни рад. <i>Заштита материјала</i> , 58 (3), 259-270 4. Huisman, J. Smits., J. (2017). Duration and quality of the peer review process: the author's perspective. <i>Scientometrics</i> , doi:10.1007/s11192-017-2310-5.		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: /	Практична настава (остало): 10
Методе извођења наставе Консултације.		
Оцена знања (максимални број поена 100): Израда критичког прегледа литературе: 50 поена Одбрана критичког прегледа литературе: 50 поена		

Назив предмета ОБЈАВЉИВАЊЕ ЈЕДНОГ РАДА БЕЗАНОГ ЗА ТЕМУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ		
Наставници: Ментор		
Статус предмета: Изборни предмет студијског програма Дефектологија		
Број ЕСПБ: 20		
Услов: нема услова		
Циљ предмета Оспособљавање за самосталан научноистраживачки рад и објављивање резултата научноистраживачког рада. Студент треба да публикује оригиналан научни рад који је садржински повезан са темом докторске дисертације у часопису категорије M20 или M51.		
Исход предмета Студент ће проширити знања о врстама научних публикација и правилима писања научних радова; знати да дефинише истраживачки проблем и објасни значај његовог проучавања; умети да претражује, користи и анализира научну литературу; развити способности и вештине потребне за припрему и реализацију истраживачких пројеката; припремити научни чланак поштујући принципе академског интегритета и вредности академске заједнице.		
Садржај предмета Студент припрема оригиналан научни рад који садржи следеће елементе: наслов, апстракт, кључне речи, увод, циљ, методе, резултате, дискусију, закључак и литературу. Студент, уз консултације са ментором, врши одабир одговарајућег часописа, припрема рукопис према упутству за ауторе, пријављује рукопис, обавља преписку са уредништвом и рецензентима и испуњава остале обавезе које су предуслов за публикавање рукописа.		
Препоручена литература		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Rumrill, P. D., Cook, B. G., & Wiley, A. L. (Eds.). (2011). <i>Research in special education: Design, methods, and applications</i>. Charles C Thomas Publisher. 2. Клеут, М. (2020). Академско писање и техника научноистраживачког рада. <i>Академска књига</i> (одабрана поглавља). 3. Swales, J. M., & Feak, C. B. (2004). <i>Academic writing for graduate students: Essential tasks and skills</i> (Vol. 1). University of Michigan Press (одабрана поглавља). 4. Bailey, S. (2017). <i>Academic writing: A handbook for international students</i>. Routledge (одабрана поглавља). 		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: /	Практична настава (остало): 10
Методe извођења наставе		
Консултације са ментором, самостални истраживачки рад, објављивање резултата научноистраживачког рада		
Оцена знања (максимални број поена 100): Презентација пројекта: 50 поена ; Објављивање рада: 50 поена		

Студијски програм: ДЕФЕКТОЛОГИЈА		
Назив предмета: ИЗРАДА И ЈАВНА ОДБРАНА ПРОЈЕКТА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ		
Наставник или наставници: Ментор и трочлана комисија		
Статус предмета: Обавезни предмет студијског програма Дефектологија		
Број ЕСПБ: 10		
Услов: Положени обавезни предмети и одговарајући број изборних предмета из уже научне области за коју се израђује и јавно брани пројекат докторске дисертације.		
Циљ предмета Циљ овог предмета је да студент докторских студија, уз помоћ ментора, изради нацрт пројекта докторске дисертације и користећи се научним облицима презентације и излагања, самостално, пред трочланом комисијом, презентује и одбрани нацрт пројекта докторске дисертације.		
Исход предмета Исход предмета је овладавање вештином структурирања и одбране нацрта пројекта докторске дисертације, тачније, овладавање вештином осмишљавања таквог истраживања у коме су проблем, предмет, циљ, задаци, хипотезе, узорак, методе и технике истраживања, као и статистичке обраде података, научно-истраживачки и практични допринос теме докторске дисертације, кохерентни, структурирани, логички и у јасној и директној вези и истовремено са објективним сагледавањем ограничења истраживања. Поред наведеног, студент ће овладати вештином академског излагања, аргументације и критичког промишљања у оквиру одабраног проблема нацрта пројекта докторске дисертације.		
Садржај предмета <ul style="list-style-type: none"> • Дефинисање теме докторске дисертације • Дефинисање и опис предмета (проблема) истраживања • Преглед владајућих ставова и схватања у литератури у подручју истраживања за које се студент одлучио • Образложење о потребама истраживања • Циљеви истраживања • Задаци истраживања • Хипотезе истраживања • Програми истраживања (фазе) и оријентациони садржај докторске дисертације • Методе и технике истраживања • Начин избора, величина и конструкција узорка • Место истраживања • Литература и друга грађа која ће се користити • План рада и планирано време за завршетак докторске дисертације • Могућност примене очекиваних резултата • Ограничења истраживања и пројектовање могућих тешкоћа приликом реализације истраживања 		
Препоручена литература <ol style="list-style-type: none"> 1. Lunenburg, F. C., & Irby, B. J. (2008). <i>Writing a successful thesis or dissertation: Tips and strategies for students in the social and behavioral sciences</i>. Corwin press (одабрана поглавља). 		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: /	СИР: 20
Методe извођења наставе Консултације са ментором, самостални рад студента, писање нацрта пројекта докторске дисертације		
Оцена знања (максимални број поена 100): СИР (Израда пројекта докторске дисертације): 20 поена ; Усмена јавна одбрана пројекта докторске дисертације: 80 поена		

Назив предмета НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИ РАД 1		
Наставници: Ментор		
Статус предмета: Обавезни предмет студијског програма Дефектологија		
Број ЕСПБ: 20		
Услов: нема услова		
Циљ предмета Оспособљавање за самостални научноистраживачки рад и израду докторске дисертације. Развијање способности и вештина потребних за израду истраживачких пројеката у ужој научној области којој припада тема докторске дисертације. Разумевање права, обавеза и одговорности у науци и истраживањима.		
Исход предмета Студент ће применити знања стечена на докторским студијама из обавезних предмета Методе квантитативних и квалитативних истраживања и Академско писање и изборних предмета из уже научне области којој припада тема докторске дисертације, а која су у функцији самосталног обављања научноистраживачког рада. На тај начин, студент ће стећи искуство у обради истраживачких проблема који су у вези са темом докторске дисертације и овладати методологијом израде истраживачких пројеката.		
Садржај предмета У оквиру уже научне области којој припада тема докторске дисертације, студент идентификује актуелне проблеме и образлаже научни значај њиховог проучавања. Студент дефинише истраживачки проблем у договору са ментором, а затим самостално припрема истраживачки пројекат који садржи: критичку анализу проблема засновану на савременој научној литератури; циљеве, задатке и хипотезе истраживања; просторни и временски оквир истраживања; поступак узорковања и узорак; одговарајуће инструменте и процедуре; статистичке методе.		
Препоручена литература <ol style="list-style-type: none"> 1. Ментус, Т. (2020). <i>Методологија научног истраживања са статистиком</i>. ЦИД Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију. 2. Mertens, D., & McLaughlin, J. (2008). <i>Research and evaluation methods in special education</i>. Corwin Press. 3. Rummell, P. D., Cook, B. G., & Wiley, A. L. (Eds.). (2011). <i>Research in special education: Design, methods, and applications</i>. Charles C Thomas Publisher. 4. Stoner, J. (2010). Qualitative research in education: Other methods of seeking knowledge. In F. E. Obiakor, J. P. Bakken, & A. F. Rotatori (Eds.), <i>Current issues and trends in special education: Research, technology, and teacher preparation</i> (pp. 19-39). Emerald Group Publishing Limited. https://doi.org/10.1108/S0270-4013(2010)0000020005 5. Теовановић, П. (2020). <i>Статистика у специјалној едукацији и рехабилитацији</i>. ЦИД, Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију. 6. Теовановић, П. (2008). Нови методолошки модели у специјалној едукацији и рехабилитацији. <i>Специјална едукација и рехабилитација</i>, 4(1-2), 69-85. 		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: /	Практична настава (СИР): 20
Методе извођења наставе Консултације са ментором, самостални истраживачки рад		
Оцена знања (максимални број поена 100): Самостални рад: 50 поена ; Презентација пројекта: 50 поена		

Студијски програм: ДЕФЕКТОЛОГИЈА
Назив предмета: ИЗРАДА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ
Наставник или наставници: Ментор
Статус предмета: Обавезни предмет студијског програма Дефектологија
Број ЕСПБ: 10
Услов: Израђен и јавно одбрањен пројекат докторске дисертације, као и позитивно написан, потписан и прихваћен извештај на МСД и ННВ матичног факултета, као и Већа друштвено-хуманистичких наука Универзитета у Београду.
Циљ предмета Циљ овог предмета је да студент докторских студија, пратећи методологију истраживања описану у прихваћеном нацрту пројекта докторске дисертације, напише докторску дисертацију поштујући све постулате академског писања и етике у научноистраживачком раду.
Исход предмета Исход предмета је да студент изради докторску дисертацију која је резултат његовог оригиналног научноистраживачког рада у области Дефектологије. Она мора садржати самостални научни допринос студента који се верификује у научној јавности кроз радове објављене у часописима и приказане на научним скуповима.
Садржај предмета <ol style="list-style-type: none"> 1. Структурирање резимеа докторске дисертације на српском и енглеском језику 2. Дефинисање и опис предмета (проблема) истраживања 3. Преглед владајућих ставова и схватања у литератури у подручју истраживања за које се студент одлучио 4. Циљеви истраживања 5. Задаци истраживања 6. Хипотезе истраживања 7. Програми истраживања (фазе) и могућа одступања од предложеног програма истраживања, као и образложење за исте 8. Детаљан опис методе и технике истраживања, са описом потенцијалних прилагођавања и разлосима за исте 9. Детаљан табеларни, графички и дескриптивни опис начина избора, структуре и, евентуалне, поделе узорка на експерименталну и контролну групу 10. Место и време експерименталног или квазиексперименталног истраживања 11. Детаљан опис примењених статистичких метода и техника приликом обраде резултата истраживања 12. Табеларни и графички приказ резултата истраживања структуриран у односу на задатке и хипотезе истраживања 13. Дискусија резултата истраживања базирана на поређењима са резултатима других сличних истраживања, уз детаљна, концизна и јасна промишљања студента о разлосима појаве сличности и разлика у његовом и сличним доступним истраживањима 14. Закључак докторске дисертације са (облигаторно) описом мера које треба предузети за побољшање стања у пракси или корекцију досадашњих теоријских ставова и сазнања и/или описом ограничења истраживања и предлогом за превазилажење истих 15. Попис коришћене литературе према АПА стандардима актуелним за годину када се израђује докторска дисертација.
Препоручена литература <ol style="list-style-type: none"> 1. Lunenburg, F. C., & Irby, B. J. (2008). <i>Writing a successful thesis or dissertation: Tips and strategies for students in the social and behavioral sciences</i>. Corwin press (одабрана поглавља). 2. Остала доступна литература неопходна за израду докторске дисертације.
Методe извођења наставe Консултације са ментором, рад на терену (прикупљање истраживачких поатака), израда докторске дисертације
Оцена знања (максимални број поена 100): СИР (Израда докторске дисертације): 10 поена ; Позитиван извештај Комисије о урађеној докторској дисертације: 90 поена

Назив предмета НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИ РАД 2				
Наставници: Ментор				
Статус предмета: Обавезни предмет студијског програма Дефектологија				
Број ЕСПБ: 20				
Услов: нема услова				
Циљ предмета Истраживачки рад препознатљив је публикованим резултатима. Истраживачки рад обухвата самостални рад студента и рад студента у договору са ментором у оквиру научноистраживачких пројеката, научних тема и других видова научног рада. Научноистраживачки рад 1 носи 20 ЕСПБ бодова и они су услов, поред положених испита, да студент у трећој години може да пријави тему докторске дисертације.				
Исход предмета Студент треба да примени знања стечена на докторским студијама из предмета Методе квантитативних и квалитативних истраживања и Академско писање, која су у функцији самосталног обављања научноистраживачког рада. Објављивањем резултата научноистраживачког рада студент демонстрира стечена знања о категоријама научних публикација и о правилима писања научних радова. Објављени резултати научноистраживачког рада вреднују се на основу ауторства и врсте резултата.				
Садржај предмета Студент је у обавези да из постојећих табела сакупи минимум 20 ЕСП бодова. Бодови у табелама одговарају ЕСПБ бодовима.				
	M21, M22, M23	M13, M14, M24	M33, M44, M45, M51	M52, M61, M63
Први или једини аутор	20	15	10	5
Остало	10	7	5	2
Препоручена литература				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ментус, Т. (2020). <i>Методологија научног истраживања са статистиком</i>. ЦИД, Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију. 2. Mertens, D., & McLaughlin, J. (2008). <i>Research and evaluation methods in special education</i>. Corwin Press. 3. Rumrill, P. D., Cook, B. G., & Wiley, A. L. (Eds.). (2011). <i>Research in special education: Design, methods, and applications</i>. Charles C Thomas Publisher. 4. Stoner, J. (2010). Qualitative research in education: Other methods of seeking knowledge. In F. E. Obiakor, J. P. Bakken, & A. F. Rotatori (Eds.), <i>Current issues and trends in special education: Research, technology, and teacher preparation</i> (pp. 19-39). Emerald Group Publishing Limited. https://doi.org/10.1108/S0270-4013(2010)0000020005 5. Теовановић, П. (2020). <i>Статистика у специјалној едукацији и рехабилитацији</i>. ЦИД, Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију. 6. Теовановић, П. (2008). Нови методолошки модели у специјалној едукацији и рехабилитацији. <i>Специјална едукација и рехабилитација</i>, 4(1-2), 69-85. 7. Thurlow, M., Foster, C., & Rogers, C. (2010). Scientifically supported interventions. In F. E. Obiakor, J. P. Bakken, & A. F. Rotatori (Eds.), <i>Current issues and trends in special education: Identification, assessment and instruction</i> (pp. 199-212). Emerald Group Publishing Limited. https://doi.org/10.1108/S0270-4013(2010)0000019016 8. Kleut, M. (2008). <i>Научно дело од истраживања до штампе</i>. Академска knjiga (одабрана поглавља). 9. Swales, J. M., & Feak, C. B. (2004). <i>Academic writing for graduate students: Essential tasks and skills</i> (Vol. 1). University of Michigan Press (одабрана поглавља). 10. Bailey, S. (2017). <i>Academic writing: A handbook for international students</i>. Routledge (одабрана поглавља). 11. Lunenburg, F. C., & Irby, B. J. (2008). <i>Writing a successful thesis or dissertation: Tips and strategies for students in the social and behavioral sciences</i>. Corwin Press (одабрана поглавља). 				
Број часова активне наставе	Теоријска настава: /		Практична настава (СИР): 20	
Методе извођења наставе Консултације са ментором, самостални рад.				
Оцена знања (максимални број поена 100): Презентација пројекта: 50 поена; Усмени испит: 50 поена				

Назив предмета: ОДБРАНА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ
Наставник или наставници: Комисија има најмање 3, а највише 5 чланова. У Комисију се именује бар један члан, који није у радном односу на Факултету. Ментор не може бити члан ове комисије.
Статус предмета: Обавезни предмет студијског програма Дефектологија
Број ЕСПБ: 10
Услов: Услов за прихватање завршене докторске дисертације чини најмање један рад у којем је он једини или први аутор, објављен у научном часопису, а садржински је повезан са докторском дисертацијом. Остали услови дефинисани су Правилником о изменама и допунама Правилника о докторским студијама Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију Универзитета у Београду.
Циљ предмета Циљ овог предмета је да студент докторских студија, пред комисијом која има најмање 3, а највише 5 чланова, успешно одбрани урађену докторску дисертацију.
Исход предмета Исход предмета је да студент, током одбране докторске дисертације, на јасан, концизан, научно прихватљив и одобрен начин, усменим путем, изложи резултате његовог истраживања, доказујући њихову оригиналност и научни допринос кроз пажљиво структуриран одабир приказа делова докторске дисертације.
Садржај предмета Одбрана докторске дисертације је усмена и јавна, а кандидат је брани пред Комисијом за одбрану докторске дисертације. Председник Комисије за одбрану докторске дисертације отвара поступак усмене одбране, укратко износи биографске податке о кандидату и процедурама које су претходиле одбрани. После речи председника Комисије, кандидат у оквиру времена које му одреди Комисија, а највише до 45 минута, излаже садржај своје дисертације, методе које је применио, посебно истиче научне доприносе и износи закључке до којих је у докторској дисертацији дошао. После излагања кандидата, чланови Комисије постављају питања, а могу изнети евентуалне примедбе на дисертацију и тражити објашњења у вези са дисертацијом. Кандидат је дужан да одговори на питања која му поставе чланови Комисије и да пружи тражена објашњења. Када Комисија утврди да се о предмету одбране довољно расправљало, председник Комисије саопштава да је одбрана завршена и Комисија се повлачи ради гласања и доношења одлуке.
Препоручена литература 1. Roberts, C. M. (2010). <i>The Dissertatation journey. A Practical andd Comprehensive Guide to Planning, Writting and Defendeng Your Dissertation.2nd Edition</i> (одабрана поглавља). Corwin, A SAGE Company. 5. Dostupno na: https://books.google.rs/books?hl=en&lr=&id=YYFuxoeoiWMC&oi=fnd&pg=PR1&dq=how+to+present+results+of+phd+dissertation&ots=DozCvm05g&sig=wfgKYdGSOLcLdegZW3sLucR6FNk&redir_esc=y#v=onepage&q=how%20to%20present%20results%20of%20phd%20dissertation&f=false
Оцена знања: Комисија за одбрану докторске дисертације може донети одлуку да је кандидат „одбранио“ или „није одбранио“ докторску дисертацију. Одлука се доноси већином гласова укупног броја чланова Комисије. Након доношења одлуке, председник Комисије јавно саопштава одлуку. О усменој одбрани докторске дисертације води се записник који потписују сви чланови Комисије.